

Το άδοξο τέλος της «Βίλας Ακριβή» στις γραμμές του τρένου

Αριστερά: Προπολεμική φωτογραφία της «Βίλας Ακριβή» στη Ριζούπολη, τότε που δέσποζε με τον χαρακτηριστικό πυργίσκο της στην αραιοκατοικημένη περιοχή. Δεξιά: Σήμερα, ένας σωρός από μπάζα έμεινε να θυμίζει την αλλοτινή χάρη και ομορφιά. Η κατεδάφιση αυτού του κτιρίου ήταν η πιο εύκολη και φθηνή λύση, η πιο διαδεδομένη, δηλαδή, επιλογή.

Όσοι μετακινούνται με τον ηλεκτρικό σιδηρόδρομο ίσως να πρόσεξαν την απουσία της. Στη θέση της γερασμένης «Βίλας Ακριβή» βρίσκεται πλέον ένας σωρός από μπάζα. Είναι άγνωστο ακόμα τι θα αντικαταστήσει το τελευταίο ιστορικό και αρχιτεκτονικό ορόσημο της περιοχής, γράφει ο συνάδελφος Γιώργος Λιάλιος. Το άδοξο τέλος αυτού του κτιρίου, ωστόσο, καταδεικνύει για ακόμη μια φορά την ανυπαρξία ουσιαστικής πολιτικής βούλησης για την προστασία των νεότερων μνημείων. Μια νοοτροπία –δυστυχώς αμετάβλητη τα τελευταία πενήντα χρόνια– που ουσιαστικά θρέφει την απαξίωση απέναντι σε ένα σημαντικό κομμάτι της ιστορίας και του πολιτισμού...

Ο πύργος της Ριζούπολης («Βίλα Ακριβή») ήταν ένα από τα λιγοστά μνημεία αρχιτεκτονικής του Μεσοπολέμου και το μοναδικό αρχιτεκτονικό ορόσημο που έχει απομείνει στην περιοχή (βλ. «Κ» 14.4.2001 και 4.6.2001). Κτισμένο το 1924 στην ημι-αγροτική τότε Ριζούπολη, το κτίριο εξέφραζε με τη μορφολογία του τη φιλοδοξία του ιδιοκτήτη

να πλησιάσει τους αρχιτεκτονικούς συμβολισμούς των επαύλεων της Κηφισιάς ή του Φαλήρου και αποτελεί σύμβολο της γένεσης της Ριζούπολης (ο ιδιοκτήτης του, Ιωάννης Ριζόπουλος, έδωσε το όνομά του στην περιοχή) και της ένταξής της στο αθηναϊκό αστικό πολεοδομικό πλαίσιο. Το κτίριο είχε πάψει να κατοικείται από τα μέσα της περασμένης δεκαετίας και έκτοτε είχε αφαιρεθεί στην τύχη του.

Η υπόθεση της σωτηρίας του κτιρίου πέρασε... από χίλια κύματα: αρχικά, το σπίτι χαρακτηρίστηκε διατηρητέο από το Κεντρικό Συμβούλιο Νεότερων Μνημείων (21.7.2001) «διότι αποτελεί χαρακτηριστικό δείγμα κτιρίων των αρχών του προηγούμενου αιώνα και αποτελεί σημείο αναφοράς της ενδοχώρας των Πατισίων, συνυφασμένο με τις μνήμες των κατοίκων της περιοχής».

Και ενώ όλα έβαιναν καλάς, τέσσερις μήνες αργότερα συνέβη το αδιανόητο: ο υπουργός Πολιτισμού κ. Ε. Βενιζέλος παρενέβη προσωπικά, όχι για τη επικύρωση της απόφασης, αλλά... για την ανα-

τροπή της (βλ. «Κ» 2.06.2002). Το συμβούλιο συνεδριάζει εκ νέου και μόλις οκτώ ημέρες αργότερα, το υπουργείο Πολιτισμού εκδίδει την οριστική του απόφαση: «Δεν χαρακτηρίζουμε ως ιστορικό διατηρητέο το κτίριο (...) διότι η κατάσταση διατήρησής του είναι πολύ κακή και κατά συνέπεια οποιαδήποτε επέμβαση για την επισκευή του θα ισοδυναμούσε με την ανακατασκευή μεγάλου μέρους των αρχικών στοιχείων του κτιρίου». Το τελευταίο κεφάλαιο γράφτηκε την προηγούμενη Παρασκευή. Συνεργεία της νομαρχίας, ακολουθώντας σχετική εντολή του ΤΑΣ Αθηνών (καθώς το σπίτι είχε χαρακτηριστεί «κόκκινο» μετά τον σεισμό του 1999), κατεδάφισαν τη «Βίλα Ακριβή». Τέλος.

Οι κάτοικοι της περιοχής, πάντως, ακόμα και όσοι πολέμησαν τη διατήρησή του, κοιτάζουν πλέον με θλίψη το κενό που άφησε. Χαρακτηριστική είναι η άποψη του προέδρου της Επιτροπής Κατοίκων Ριζούπολης, κ. Στράτου Παπαγεωργίου. «Εμείς θέλαμε τη διατήρησή του, εφόσον μπορούσε να γίνει.

Όμως μετά τους σεισμούς δεν πήρε κανείς την πρωτοβουλία να το στηρίξει και ο κίνδυνος ατυχημάτων ήταν μεγάλος. Τώρα; Ειλικρινά, μου λείπει. Λυπάμαι που κανείς δεν θέλει να σωθούν κάποια πράγματα. Όλα γίνονται τοις μέντοι».

Η κατεδάφιση του πύργου της Ριζούπολης είναι αναμφίβολα ένα θλιβερό γεγονός, που αποδεικνύει για ακόμα μια φορά την αδιαφορία της Πολιτείας για τη σωτηρία των νεότερων μνημείων. Γιατί ακόμα και εάν το κτίριο κηρύσσονταν διατηρητέο δεν θα δίνονταν κανένα ουσιαστικό οικονομικό κίνητρο για την αναστήλωσή του, δεν θα δίνονταν ελκυστικές εναλλακτικές προτάσεις, π.χ. η μελέτη για μια νέα χρήση του (όπως γίνεται αντίστοιχα σε χώρες της Ευρώπης), ή οτιδήποτε άλλο θα βοηθούσε τους ιδιοκτήτες διατηρητέων να μην τα αντιμετωπίζουν... ως βάρος. Φαίνεται λοιπόν ότι το σημαντικότερο πρόβλημα της Ελλάδας στον τομέα αυτό (...ίσως και σε άλλους) είναι κυρίως η αδυναμία να προσφερθεί ένα εναλλακτικό όραμα καθημερινής ζωής. Κρίμα.

Σε ευρωπαϊκά επίπεδα, βρίσκονται ήδη οι τιμές των ακινήτων στην Ελλάδα και κυρίως στην ευρύτερη περιοχή της πρωτεύουσας. Πάντως ειδική έκθεση για την Ευρωπαϊκή Αγορά Κατοικίας, διαπιστώνει ότι η αύξηση τιμών των κατοικιών οδεύει προς το τέλος της σε όλες τις χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ενωσης, ύστερα από μία επταετία συνεχούς ανόδου. (**«Οικονομική Κ»**, σελ. 1)

Πόσο κοστίζει το τετραγωνικό (Τιμές σε ευρώ)

● Αμστερνταμ	2.363	● Αγ. Παρασκευή	2.465
● Φρανκφούρτη	2.705	● Κηφισιά	3.485
● Παρίσι	4.676	● Μαρούσι	2.557
● Ρώμη	4.562	● Γλυφάδα	3.687
● Μαδρίτη	3.129	● Π. Ψυχικό	4.500

του κ. Χουσσίν τις επόμενες ημέρες. Πάντως, κυρίαρχη είναι η αίσθηση πως η απόφαση της Ουάσιγκτον να επιτεθεί κατά του Ιράκ κατά τον Φεβρουάριο είναι ειλημμένη. Είναι ενδεικτικό ότι χθες η αμερικανική διοίκηση διαμήνυσε πως η ανοχή της έναντι του Ιράκ είναι πλέον «μηδενική». (Σελ. 25)

δυνατότητα για υψηλότερα επιτόκια, μετά την απόφαση του προέδρου της Κεντρικής Τράπεζας των ΗΠΑ, Άλαν Γκρίνσπαν, να μειώσει το βασικό επιτόκιο του δολαρίου στο 1,25%, το χαμηλότερο των τελευταίων σαράντα ετών. (Σελ. 14 και **«Οικονομική Κ»** σελ. 1)

Στροφή σε σχολές που δίνουν δουλειά

Οι υποψήφιοι απομυθοποιούν τα πανεπιστήμια και στρέφονται στα ΤΕΙ

Τα πτυχία χωρίς αντίκρισμα στην αγορά εργασίας και η δυσκολία πρόσβασης σε σχολές υψηλού κύρους με καλές επαγγελματικές προοπτικές, προσγειώνουν τα ελληνόπουλα... στα Τεχνολογικά Ιδρύματα.

Σύμφωνα με τις πρώτες προτιμήσεις των φετινών υποψηφίων, που δημοσιεύει κατ' αποκλειστικότητα σήμερα η «Κ», το ΤΕΙ Αισθητικής ή Φυσιοθεραπείας είναι προτιμότερο από την Ιατρική Θεσσαλονίκης και το ΤΕΙ Λογιστικής προτιμότε-

ρο από πολλά πανεπιστημιακά οικονομικά τμήματα, για να αναφέρουμε δυο χαρακτηριστικά παραδείγματα. Τα πανεπιστήμια σιγά σιγά απομυθοποιούνται στα μάτια των μαθητών, αφού οι περισσότερες σχολές οδηγούν σε κορεσμένα επαγγέλματα και την ανεργία. Όσο για τα πεδία που ενδιαφέρουν τους 18άρηδες, πρώτη και καλύτερη έρχεται η Πληροφορική, ενώ ακολουθούν τα Οικονομικά και οι Στρατιωτικές και Αστυνομικές Σχολές. (Σελ. 13)

Η βία χτυπάει τα παιδιά μας

Τα οδηγεί στο έγκλημα

Η βία στην οικογένεια, τη γειτονιά, το σχολείο τραυματίζει τα παιδιά μας, διαστρεβλώνει την αντίληψή τους για τον εαυτό τους και τον κόσμο. Το 80% των βαρυνομένων είναι κακοποιημένα παιδιά. Τι λέει σε συνέντευξή της η ψυχίατρος και πρόεδρος της Εταιρείας για την Ψυχική Υγεία Παιδιών και Εφήβων κ. Αλ. Ρούσσου. (Σελ. 22)

23 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2002

ΥΓΙΚΟ
ήμερο

πίστευτες προσφορές
ώρα που είδατε ποτέ!

Τ Ζ Α Κ Π Ο Τ

τουλάχιστον

€ 1.500.000

ΠΡΟΤΟ

Παίξε σε διπλό ταμπλό

ΤΩΡΑ ΜΠΟΡΕΙΣ ΝΑ ΠΑΙΖΕΙΣ ΠΡΟΤΟ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΖΟΚΕΡ, ΛΟΤΤΟ, ΠΡΟΠΟ & ΠΡΟΠΟ-ΓΚΟΛ

NovaBank
Η τράπεζα που θέλατε.

Νέο Στεγαστικό Δάνειο **NovaHome 2**

2 χρόνια σταθερό επιτόκιο

3,95%

Το χαμηλότερο της αγοράς!

NovaLine: 0801-11-95 500, 010-95 57 500 **NovaWeb:** www.novabank.gr

Βίλα Ακριβή

Στην περιοχή Ριζούπολη, ανάμεσα στον Περισσό και τα Άνω Πατήσια, βρίσκεται η Βίλα Ακριβή, ένας πύργος της εποχής του Μεσοπολέμου. Η εγκατάλειψη και ο σεισμός του 1999 έχουν αφήσει

περιφερειακής λεωφόρου στον Υμηττό, στο τέλος των υφισταμένων οικισμών και όχι βέβαια στο μέσο του βουνού. Τούτο δεν τηρήθηκε.

Η κατάσταση επιδεινώθηκε με το νόμο 2445/1996, σύμφωνα με το άρθρο 2 του οποίου επιτράπηκε η «κατάληψη, εκκέρσωση ή κάλυψη δασών και δασικών εκτάσεων». Αυτό αποτέλεσε τη βάση καταγγελίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση για παράβαση του Κοινοτικού Δικαίου.

Σήμερα πια δεν απομένει παρά ένα και μόνο μέτρο νομοθετικό για τη διάσωση του Υμηττού: να κηρυχθεί, ό,τι απομένει από το βουνό και το δάσος, ως δάσος υψίστης σημασίας.

Αποσπάσματα από το κείμενο του Β. Δωροβίνη που δημοσιεύτηκαν στην Ελευθεροτυπία στις 7 Μαΐου 2002

Μαραθώνας

Η χώρα μας σήμερα προωθεί την ιδέα της ολυμπιακής εκκευρίας, ένα όντως πολύτιμο στοιχείο του αρχαίου πολιτισμού. Αποτελεί κραυγαλέα αντίθεση την ίδια εποχή να καταπατεί για χάρη ενός ολυμπιακού έργου το χώρο του

να δεχθούμε και ζημίες στο περιβάλλον. Στην περίπτωση, όμως, του Μαραθώνα το επιχείρημα, κατά τη γνώμη μας, αντιστρέφεται. Δεν μπορεί η χώρα μας να διεξάγει τους Αγώνες με πλήρη επιτυχία, εάν επιμεινουμε να καταπατήσουμε αυτό τον από οικολογικής και ιστορικής πλευράς μοναδικό και γεμάτο συμβολισμό χώρο. Το μέγεθος του σφάλματος που έχει γίνει με τη χωροθέτηση του Κωπηλατοδρομίου στο Μαραθώνα μπορεί ίσως να γίνει αντιληπτό, εάν το παρομοιάσουμε με μια πρόταση κατασκευής σύγχρονης κατοικίας στην Ακρόπολη. Ο σεβασμός του χώρου δεν επιτρέπει καν να συζητηθεί. Έτσι και εδώ ο σεβασμός του μοναδικού αυτού χώρου απαιτεί το σεβασμό, τη διαφύλαξη και, όπου απαιτείται, την επανάκτηση όλων εκείνων των φυσικών στοιχείων που συνθέτουν τη συνολική ιστορική μνήμη του τοπίου.

Με την πρόσφατη ανακάλυψη σημαντικών αρχαιολογικών ευρημάτων στο χώρο του Κωπηλατοδρομίου επιβεβαιώνονται οι εκτιμήσεις μας. Ασφαλώς, η πρώτη αντίδραση θα είναι να βρεθούν

τεχνικές λύσεις, που σίγουρα υπάρχουν, αλλά εξίσου σίγουρα δεν επαρκούν. Επιπλέον, δεν τηρούνται καν, προς το παρόν, οι δεσμεύσεις που ανέλαβε η Διοίκηση σε σχέση με τον υδροβιότοπο και το φυσικό περιβάλλον. Ήδη καταρρίφθηκε το κύριο έρεισμα για τη θέση ότι δεν θίγεται ένας από τους σημαντικούς χώ-

έκδηλα τα σημάδια τους στο αρχιτεκτονικό και ιστορικό ορόσημο της περιοχής. Η απόφαση του Υπουργείου Πολιτισμού για το μη χαρακτηρισμό του άνοιξε ουσιαστικά το δρόμο για την κατεδάφισή του.

(Αρχείο: Ε.Ε., ΣΑΚ, 2002)

Ο Υμηττός χτίζεται και με τη «βούλα»

Ολόκληρος ο Υμηττός, με την εξαίρεση τμημάτων του που είχαν ήδη ενταχθεί στο σχέδιο πόλης, είχε κηρυχθεί αναδασωτέα περιοχή με υπουργική απόφαση (1934) που ισχύει μέχρι και σήμερα, τρόπος του λέγειν... μια και από το 1978 επιτράπηκε –και συνεχίζει να επιτρέπεται– η δόμηση. Απόλυτη προστασία δόθηκε μόνο για το «αισθητικό δάσος της Καισαριανής».

Το Ρυθμιστικό Σχέδιο της Αθήνας (ν. 1515/1986) προέβλεπε διάνοιξη δυτικής

Μαραθώνα που συμβολίζει ένα πολύ πιο κεντρικό επίτευγμα του ιδίου πολιτισμού, δηλαδή τη δημιουργία ανεξάρτητων πολιτειών θεμελιωμένων στο σεβασμό του νόμου και τη συμμετοχή στα κοινά ελεύθερων και υπεύθυνων πολιτών.

Ακούστηκε το επιχείρημα ότι για να γίνουν οι Αγώνες του 2004 θα πρέπει

ρους της μάχης με την κατασκευή του Κωπηλατοδρομίου, δηλαδή πως ο υδροβιότοπος υπήρξε θάλασσα στην αρχαιότητα. Είναι πλέον φανερό ότι ήταν έλος τότε, όπως και τώρα, καθώς και ο χώρος του δεύτερου σταδίου μιας από τις σημαντικότερες μάχες στην ιστορία της ανθρωπότητας. Ο χώρος τραυματίζεται, το θέμα όμως δεν πεθαίνει.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΛΑΪΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ

Αθήνα, 6 Ιουνίου 2001

Αριθμ. πρωτ.

ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/1218/28808

Ταχ. Δ/ση : Ερμού 17
Ταχ.Κώδικας: 101 86
Πληροφορίες: Αλ. Ξενάκης
Τηλέφωνο : 32 32 611

ΠΡΟΣ: Το Κεντρικό Συμβούλιο
Νεωτέρων Μνημείων
Ερμού 17

ΚΟΙΝ: Πίνακα Αποδεκτών

ΘΕΜΑ: Χαρακτηρισμός ως ιστορικού διατηρητέου μνημείου
του κτιρίου επί της οδού Ηρακλείου 152-154
στην Ριζούπολη ιδιοκτ. κληρονόμων Ριζόπουλου

Έχοντας υπόψη την ΥΑ ΥΠΠΟ/ΓΝΟΣ/49095/30-10-91 (ΦΕΚ 987/Β/28-11-91) και την γνωμοδότηση υπ' αριθ. 930/88 του Νομικού Συμβούλου του ΥΠΠΟ, το με αρ. 1904/30-9-94 έγγραφο του Νομικού Συμβούλου του ΥΠΠΟ, καθώς και την με αρ. 2378/94 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, παραπέμπουμε τον φάκελο της υπόθεσης που αναφέρεται στο θέμα προκειμένου να εισαχθεί στο Συμβούλιό σας για γνωμοδότηση συμφώνως προς τον Ν.1469/50 "περί προστασίας ειδικής κατηγορίας οικοδομημάτων και έργων τέχνης μεταγενεστέρων του 1830.

Στη συνέχεια παρακαλούμε να μας επιστρέψετε τον φάκελο με απόσπασμα του σχετικού πρακτικού.

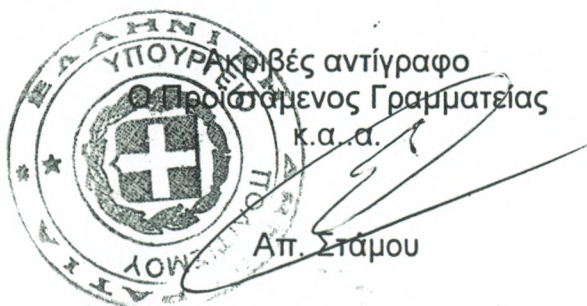
Ο ενδιαφερόμενος ιδιοκτήτης, προς τον οποίον κοινοποιείται το έγγραφο αυτό εάν επιθυμεί να παραστεί και να εκθέσει τις απόψεις του κατά τη συνεδρίαση του Συμβουλίου, παρακαλείται να το δηλώσει στη Γραμματεία του Συμβουλίου Νεωτέρων Μνημείων, (τηλ. 32 20 816, 32 43 058, Δ.λση Ερμού 17, 101 86 Αθήνα), μέσα σε διάστημα 5 ημερών από την παραλαβή του εγγράφου αυτού, υποβάλλοντας σχετική αίτηση.

Επίσης απαγορεύεται η εκτέλεση οποιωνδήποτε οικοδομικών εργασιών στο παραπάνω κτίριο, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 1469/50 και την ατομική γνωμοδότηση του Νομικού Συμβούλου του Υπουργείου μας υπ' αριθμ. 282/1988, μέχρις ότου ανακοινωθεί η απόφαση του Υπουργείου μας για το θέμα αυτό.

Συνημμένα : Φάκελος υποθέσεως

Εσωτερική διανομή
ΔΙΛΑΠ/Γ

Η Διευθύντρια
Τέτη Χατζηνικολάου

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

1. Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ανατ. Αττικής
Τμήμα Πολεοδομίας και Πολεοδομικών Εφαρμογών
Εθν. Αντίστασης 32 , Πλατεία Καραβου
Αθήνα 136 71
2. Αστυνομικό Τμήμα Τάξης Ανω Πατησίων
Αγ. Λαύρας 17
Αθήνα 111 41. (με την παράκληση να ενημερωθούν οι ιδιοκτήτες του κτιρίου)
3. 1η Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων
Λυσίου και Κλεψύδρας 1
105 55 Αθήνα
4. Δήμο Αθηναίων
Αθηνάς 16 και Βύσσης
Αθήνα 105 51
5. Σύλλογο «Κέντρο Ελληνικής Τέχνης» και Επιτροπή Κατοίκων Ριζούπολης
Ολβίας 30 Ριζούπολη 11 42

Αρμόδιος Δικαστικός Επιμελητής, να επιδώσει, νόμιμα το
παρόν έγγραφο στο Κέντρο Εθνικών Τεχνών

και Χορού κάτοικο Ν.Φ. 12051 φ1-12
οδός Πατριάρχου Γεωργίου, προς γνώση
και για τις νόμιμες συνέπειες, καθώς και να το αντιγράψει
ολόκληρο στην έκθεση επίδοσης.

Αθήνα

15/6/01

Η Τμητάρχης του
τμήματος Αυθαιρέτων - Επικινδύνων

Χρυσάνθη Σταύρου

ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΙΩΑΝΝΙΔΗ ΕΛΕΝΗ
ΚΑΡΛΟΥ ΑΡΓΥΡΩ
ΔΙΚ. ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΣ
ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 52-54, ΤΗΛ.: 36 22 572 - 36 38 033

Κοινοποιήθηκε την 19/6/2001
Ο Δικαστικός Επιμελητής

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Ν. Α. ΑΘΗΝΩΝ - ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ

Αθήνα 21-5-2001 19

Αρ. Πρωτ. 3897/1051.

Ταχ. Δ/ση: Μενάνδρου 6
Ταχ. Κώδικας: 105 52
ΦΑΞ: 3211-351
Πληροφορίες: 4.4.29
Τηλέφωνο: 3211-176

ΠΡΟΣ: 1) κ. Δήμα Θεόδωρο Ραχ. Μηχ. *Γε*
2) κ. Χαϊκού Ηλία Ραχ. Μηχ. *Γ*
3) κ. Σταυρούλη Ανταγόνη Ραχ. Μηχ. *Α*

ΘΕΜΑ: Σύσταση Τριμελούς Επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 7 του από 13/22.

4.29 Π.Δ. "περί επικινδύνων οικοδομών".

ΕΧΕΤ: 1) Το από 13/22.4.29 Π.Δ. "περί επικινδύνων οικοδομών".

2) Η υπ αρ. πρωτ. .... 5156/123/1-3-94 ..... Απόφαση Νομάρχης Αθη-
νών.

3) " " 32501/1042/23-12-92 " " "

4) " " 15919/2541/3-10-96 " " "

5) το υπ αρ. πρωτ. 43246/4/4/2001/54657/4-5-2001) έγγραφο του Δήμου Αθηναίων
Αντισ. Πολεοδομίας - Τμήμα Αιδομένων & Επικινδύνων

Μετά, από το παραπάνω (5) τετρίο, με το οποίο ζητείται η διενέργεια

... αυτών αρ. υπ. ... σύμφωνα με το άρθρο 7 του Π.Δ. "περί επικινδύνων οικοδομών".

στην οικοδομή ιδιοκτησίας ... Χρυσόστομου Ρ. Ζαχαρίου

που βρίσκεται στην οδό ... Χαλαρή 152-154 & Ερμού 1 & 2

αρ. .... περιοχή ... Ρ. Ζαχαρίου παρακαλούμε όπως

διενεργήσετε αυτοψία στην παραπάνω οικοδομή στις ... 24-5-2001

ημέρα ... Πέμπτη ... για την σύνταξη σχετικής έκθεσης,

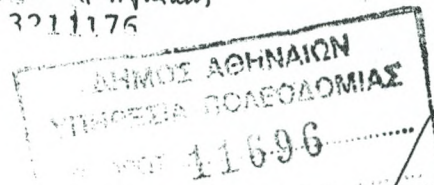
σύμφωνα με το άρθρο 7 του Π.Δ. "περί επικινδύνων οικοδομών".

4/Δ/ντή της Δ.Π.Ν.Α.

Ανκ. ΝΕΝΕΛΙΚΗ
Ραχ. Μηχ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Ν. Α. ΑΘΗΝΩΝ - ΠΕΙΡΑΙΕΣ
ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
Λ/ΜΕΤΡ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ - ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ (42)
Ταν. Δ/ση: Μενάνδρου 6
Ταν. Κώδικας: 105 52
Πληροφορίες: Η. Ηράκλειος
Τηλέφωνο: 3211176

11 ΙΑΝ. 2001

2378

Φ. 100/2001

Αθήνα 7.6.2001

Αρ. Πρωτ. 3897/1051

ΠΡΟΣ: Τον Δήμο Αθηναίων
Δ/ση Σχεδίου Πόλεως
Υπηρεσία Πολεοδομίας
Τμήμα Αυθαιρέτων - Επικινδύνων
Αθηνάς 16 και Ρύσσης
Τ.Κ. 105 51.

Σας διαβιβάζουμε το πρωτόκολλο τριμελούς επιτροπής σχετικά με την
οικοδομή στην οδό ...Ηρακλείου 152-154 & Ερμού...
προς υπογραφή από τον προϊστάμενο του Γ' Τμήματός σας, και κοινοποίηση
στους ενδιαφερομένους και το ..... Δστ. Τμήμα.

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ:

Ένα πρωτόκολλο και μία

σύσταση επιτροπής.
ΕΛΛ. ΑΥΘΑΙΡΕΤΩΝ & ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ

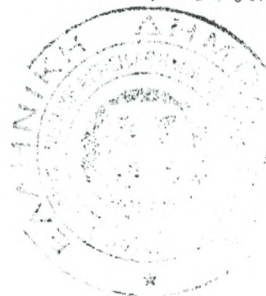
Πρωτ. ....

Διβάζεται εις.....

Αθήνα 2001

Ο ΤΜΗΜΑΤΑΡΧΗΣ

Ο προϊστάμενος του 4^{ου} Τμήματος

ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Σ. ΔΗΜΑΣ
ΕΚΙΣΤΕΛΕ
ΠΕΙ ΜΕ ΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ Δ.Γ.Ν.Α

ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΑΥΘΑΙΡΕΤΩΝ & ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ

Αριθ. Πρωτ. ....

Προς

Το ..... Αστυνομικό Τμήμα

Σας διαβιβάζουμε συνημμένα το με αριθ. .... πρωτόκολλο που συντάχθηκε από την επιτροπή επικίνδυνα ετοιμορρόπων κτιρίων και παρακαλούμε να την κοινοποιήσετε αμέσως στ..... ιδιοκτήτη..... και σ' όλους τους ενοίκους της οικοδομής που βρίσκεται στ.... οδ..... περιοχή..... για τις αναγκαίες ενέργειες σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 3, 4 (παρ. 4) και 7 (παρ. 1) του από 13-4-29 «περί επικινδύνων οικοδομών» Π. Δ/τος.-

Ο Προϊστάμενος

ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΑΥΘΑΙΡΕΤΩΝ & ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ

Αριθ. Πρωτ. ....

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ

Ο ΤΜΗΜΑΤΑΡΧΗΣ

ΑΥΤΟΨΙΑΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΕΤΟΙΜΟΡΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ

Στην... Αθήνα... στις .... 24-5-2001... ημέρα .... Πέμπτη... και ώρα .... 9:30... οι α) Δήμας Θεόδωρος... Πολιτικός Μηχανικός..... β) Χαϊάκης Χαΐας... Πολιτικός Μηχανικός..... και γ) Σταθοπούλου... Αιματερίνη... Πολιτικός Μηχανικός... που οριστήκαμε από τον κ. Νομάρχη... Αθηνών... 5156/123/94 - 32501/1042/92 = 15919/2541/96 αποφάσεις με τις... του... να ερευνήσουμε επικίνδυνα ετοιμορρόπες οικοδομές, ύστερα από την... που έγινε μετά από πρόσκληση της Δ/σης Πολεοδομίας Δ/τος... Αθηνών... προκειμένου να βεβαιώσουμε αν η οικοδομή που βρίσκεται στη... Ρ. Γούτση... και στην οδό, Ηρακλείου 152-154 & Ερμού... η οποία περιλαμβάνει... 2οροφο... είναι ή όχι επικίνδυνα ετοιμορρόπη, έχοντας υπόψη τις ισχύουσες διατάξεις του Π. Δ/τος «περί επικινδύνων οικοδομών» τις 13 Απριλίου 1929 και ειδικότερα τα άρθρα 1 (παρ. 2) και 7

Διαπιστώσαμε

1) Ότι πρόκειται για 2οροφο (1ο όροφο και Α' ορόφος) κτίσμα με φέροντα οργανισμό από τσιμεντοπία (γιδοδομή 1ο όφ, οπτογινδοδομή Α' ορόφος) με επιμέγχι ζυγιστή εξέχ με γκίμα κεραμοσκεπής και γκίμα με χαλαρίνα (66 αντικατάσταση κεραμοσκεπής). Στην παρέρ της πρόσταξης του υπέρτου επί της οδού Ηρακλείου υπάρχει γκίμα. Το κτίριο είναι αμεσότητο.

2) Ότι το γκίμα της κτιρίου παρουσιάζει έντονες ρυγματώσεις, αλυσίδες, κρημνισμούς, αποσπασμένη ενδοτική κορυφή, τμηματικές αποκλίσεις από την κατακόρυφο κλίση επί Α' ορόφ. Η εξέχ έχει επισκευασθεί και έχουν αντικατασταθεί τα ξύλινα με σιδερένια και επιμέγχι υπερσυνεχ χαλαρίνα.

Το υπόγειο κτίσμα των υπέρτου παρουσιάζει αποδιοργάνωση της τοιχοποιίας, αποσπασμένη ενδοτική κορυφή και η ζυγιστή κεραμοσκεπής εξέχ έχει αποδιοργανωθεί.

Στην οροφή 1ο ορόφου υπάρχει πρόβατο από σιδηρέσιο σκελετόδεμα το οποίο έχει αποφρασθεί και εμφανίζονται οι σιδηρέσιοι τους οφειδωμένοι.

Η τοιχοποιία παρουσιάζει και τοπικές καταρρέσεις.

Ο πρόβατο παρουσιάζει ρωγμές και αποδιοργάνωση.

3) Ότι το κτίριο είναι ρυμοτομομένο και υπήρχε η ένδειξη «χαλακωμένο» επιεικύντως Ετοιμορόπου (καμίνος σταυρός) από ενεργειακή εξέταση που διεξήχθη μετά τον Δεκέμβριο 1999.

4) Ότι

Γι' αυτό αποφαινόμαστε ομόφωνα

Ότι το κτίριο είναι επιεικύντως Ετοιμορόπου και πρέπει να κατεδαφιστεί μέχρι εδάφους και να απομακρυνθούν τα προϊόντα κατεδάφισης.

Επειδή υπάρχουν σαφείς ενδείξεις του κινδύνου που εκδηλώνεται με «ξίθνη» ρωγμές... απομείνει από την κατασκευή, αποδιοργανώσεις ποταμοί, αποσυνδέσεις ενδεικτικών υποστηρίξεων, γρήγορη καταρρέωση, και οξεία οξείωση οργάνων στα στοιχεία δομικής στατικής αντοχής.

Μέτρα ασφαλείας

Για την εκτέλεση των εργασιών που επιβάλλονται απαιτείται η εκκένωση του... από τους ενοίκους

Οι εργασίες αυτές πρέπει να γίνουν μέσα σε... (20) ημέρες από τη νόμιμη κοινοποίηση του εγγράφου αυτού, κατά του οποίου δεν επιτρέπεται ένσταση και με την υπεύθυνη επίβλεψη αρμόδιου

τεχνικού αφού υποβληθούν οι σχετικές δηλώσεις στη Δ/ση Πολεοδομίας. Εφ' όσον περάσει άπρακτη η προθεσμία αυτή η ιδιοκτήτης θα διωχθεί σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 286 και 434 του Ποινικού Κώδικα και θα καταδικαστεί κάθε επικίνδυνο μέρος της οικοδομής σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 4 του από 13-4-20 Πρ. Δ/τος «περί επικινδύνων οικοδομών».

Οι υπάλληλοι που έκαναν την αυτοψία

α) Δήμας Θεόδωρος Ποταμής

β) Ηλιάκης Ηλίας Ποταμής

γ) Σταθοπούλου Αικατερίνη Ποταμής

Εάν το κτίριο έχει χαλακωθεί διατηρητέο ή γινεκα υπάρχει επί διατάξει του άρθρου 4 του Ν. 1577/85 (ΓΕΚ 85), όπως ισχύει από 13-6-2000 (Ν. 2831/2000), κατεδαφίζεται και ανακατασκευάζεται σύμφωνα με το άρθρο αυτό.

Κοι/ση

1)

2)

3)

4)

5)

6)

(όλα μέρη του... Ασφα. Τμήματος)

«Βίλα Ακριβή» με φτηνή μεταχείριση

Ο πύργος της Ριζούπολης, ετοιμόρροπος λόγω σεισμού, κινδυνεύει να κατεδαφιστεί αντί να σωθεί με τη βοήθεια της τεχνολογίας

Του ΝΙΚΟΥ ΒΑΤΟΠΟΥΛΟΥ

Όσοι χρησιμοποιούν τον ηλεκτρικό, θα έχουν πιθανότατα προσέξει τον πύργο της Ριζούπολης, ανάμεσα στα Ανω Πατήσια και τον Περισσό. Είναι ένα ετοιμόρροπο κτίσμα του Μεσοπολέμου αλλά η ρομαντική μορφολογία του, κυρίως δε, η πυργωτής απόληξή του, θυμίζουν την αθηναϊκή μπέλ ε-πόκ, την περίοδο δηλαδή που προηγείτο των Βαλκανικών Πολέμων. Αυτό το σπίτι, του οποίου η πορεία στον χρόνο εξιστορείται στο ρεπορτάζ, είναι το μοναδικό, ίσως, αρχιτεκτονικό ορόσημο της περιοχής. Αναφύεται σαν αλλόκοτο λουλούδι ανάμεσα σε ατελείωτες σειρές απρόσωπων μεταπολεμικών κατασκευών που συνθέτουν σήμερα το πρόσωπο της άλλοτε εξοχικής, σχεδόν ημι-αγροτικής Ριζούπολης. Σήμερα, η διατήρησή ή η κατεδάφιση αυτού του κτιρίου, στις «όχθες» του ηλεκτρικού και απέναντι από το γήπεδο της Ριζούπολης, αποτελεί ένα σύνθετο ζήτημα που αφορά τους περιοίκους, τις αρμόδιες υπηρεσίες αλλά

και το ευρύτερο αθηναϊκό αρχιτεκτονικό περιβάλλον. Επιπλέον, εγείρεται και ένα ζήτημα ιστορικής μνήμης.

Το ετοιμόρροπο ως λόγος κατεδάφισης υπήρξε μία από τις αιτίες που λειτούργησαν δραστικά υπέρ της απαίτησης πλήθους αξιολογών κτιρίων της νεότερης Ελλάδας. Ο πρόσφατος σεισμός (που έπληξε και το συγκεκριμένο κτίριο) έδωσε τη χαρακτηριστική βολή σε πολλά παλαιά σπίτια της Αθήνας (όπως σε προηγούμενα χρόνια σε σπίτια της Πάτρας, του Πύργου, του Αιγίου ή της Καλαμάτας). Υπό την πίεση ή το πρόσχημα του «κόκκινου σταυρού», γκρεμίστηκαν «ενοχλητικά» ακίνητα που υπό άλλες συνθήκες θα είχαν κριθεί διατηρητέα. Θα έχει την ίδια τύχη και ο πύργος της Ριζούπολης; Σήμερα, η τεχνολογία μάς δίνει τη δυνατότητα να παρέμβουμε σε ετοιμόρροπες κατασκευές και να τις παραδώσουμε εκ νέου στη σύγχρονη ζωή. Το πρόσχημα του ετοιμόρ-

ροπου ακούγεται στην εποχή μας ως μία ακόμη δικαιολογία, ώστε το βραχυπρόθεσμο υλικό κέρδος να υπερισχύσει του μακροπρόθεσμου κοινωνικού κέρδους. Το ΥΠΠΟ, εν προκειμένω, το ΥΠΕΧΩΔΕ και ο Δήμος Αθηναίων με τις αρμόδιες υπηρεσίες τους οφείλουν να παρέμβουν.

Η περίπτωση του κτιρίου αυτού, πέρα από την αισθητική και ιστορική αξία του, μας θυμίζει την ανυπαρξία ενός νομικού πλαισίου που να διευκολύνει τους ιδιοκτήτες διατηρητέων κτιρίων και να εξασφαλίζει πρακτικές

λύσεις. Ο πύργος της Ριζούπολης δεν έχει ακόμη κηρυχθεί διατηρητέο μνημείο (ενώ άλλα κτίρια υποδεέστερης αξίας έχουν προ πολλού κηρυχθεί, ενδεικτικό της αποσπασματικότητας και της προχειρότητας της διαδικασίας κήρυξης).

Αισθητικά, η ύπαρξη του κτιρίου αυτού, έστω και σε αυτή την ερειπωμένη κατάσταση, συμβάλει κατά τρόπο απόλυτο στη διατήρηση της μνήμης της περιοχής. Παράλληλα, λειτουργεί και ως τοπόσημο (το μοναδικό) αλλά και ως σημείο αναφοράς της «ενοχώρας» των Πατησίων. Θυμίζει την πλούσια αισθητική παλέτα από την οποία επέλεξαν οι ανερχόμενοι αστοί της ελληνικής κοινωνίας πριν από 100 ή 80 χρόνια. Συγκεκριμένα, ο πύργος της Ριζούπολης εκφράζει με τη μορφολογία του τη φιλοδοξία του ιδιοκτήτη να πλησιάσει τους αρχιτεκτονικούς συμβολισμούς των επαύλεων της Κηφισιάς ή του Φαλήρου, διατηρώντας (όπως φαίνεται) μία ευτελέστερη

τοιχοποιία. Αντίστοιχες κατασκευές έβλεπε κανείς τα παλαιότερα χρόνια στους Αμπελοκήπους, στα Πατήσια, στο Ηράκλειο και σε άλλες ημισιτικές περιοχές της Αθήνας. Η γνώση στο παρελθόν και ως Βίλα Ακριβή, ανήκει στην οικογένεια εκείνη των κτιρίων που προτιμούσε η αστική τάξη της Ευρώπης την περίοδο 1880-1920, ανεπρόεστη κατά κανόνα από τις κατακτήσεις της μοντέρνας αρχιτεκτονικής. Πλήθος παραλλαγών στο ίδιο προαστιακό τύπο αρχιτεκτονικό μοτίβο με ποιτικές διακυμάνσεις στον διάκοσμο και την ποιότητα των υλικών έβρισκε κανείς εκείνα τα χρόνια σε πάμπολλα τοπωνύμια της Ευρώπης: στις ελβετικές λίμνες, στο ιταλικό Τυρόλο, στη Ριβιέρα, στον Βόσπορο, στις προαστιακές ζώνες των πόλεων. Φτωχός συγγενής αλλά ίσως εξαιτίας αυτού πολλαπλά σημαντικός (και συγκινητικός) είναι ο πύργος της Ριζούπολης, το έμβλημα μίας από τις νέες, στον Μεσοπόλεμο, περιοχές της Αθήνας. Αποτελεί πειστήριο της γέννησης της Ριζούπολης και μέρος της αθηναϊκής περιπέτειας.

Μνημείο αρχιτεκτονικής του μεσοπολέμου

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΛΙΑΛΙΟΥ

Σήμερα στέκει ερειπωμένο. Τα ίχνη του χρόνου και τα σημάδια του σεισμού σβήνουν ανάμεσα στα ξεχαρβαλωμένα παντζούρια και τα πολύχρωμα γκράφιτι. Γύρω του, πολυκατοικίες, άθλιες παράγκες που στεγάζουν παράνομες ή όχι βιοτεχνίες και τα λιγοστά πλέον στην περιοχή προσφυγικά, που εξαφανίζονται με ταχύτατους ρυθμούς. Κάθε τόσο, ο χαρακτηριστικός μονότονος ήχος του ηλεκτρικού σιδηροδρόμου σπάει τη σιωπή. Και μετά και πάλι σιγή.

Στα φόντο σχεδόν των δώμων Αθηναίων και Νέας Ιωνίας στέκει ένα παλαιό σπίτι. Ο επιβλητικός πυργίσκος, που δεσπόζει στο κτίριο, είναι το μόνο ίσως απομεινάρει των περασμένων μεγαλείων του. Περνώντας με το τρένο, το κοιτάς αδιάφορα. Αν κάποτε εξαφανιστεί, ίσως και να μην το προσέξεις. Και λίγοι είναι εκείνοι, ακόμα και ανάμεσα στους σημερινούς γείτονες που...

Τι λένε οι γείτονες

Στις 14 Μαρτίου, συνεργείο του Υπουργείου Πολιτισμού επισκέφθηκε το σπίτι, έπειτα από αίτηση κατοίκων της περιοχής, για να αποφασίσει αν θα κριθεί διατηρητέο. Το παράδοξο είναι ότι οι ίδιοι αυτοί κάτοικοι επιθυμούν την κατεδάφισή του. Μάλιστα, έχουν συστήσει και μια «Επιτροπή Αγώνα». Τα επιχειρήματα είναι άλλοτε αστεία (π.χ. ο δρόμος στενεύει απότομα), άλλοτε ουσιαστικά: το σπίτι έχει χαρακτηριστεί κόκκινο, είναι δηλαδή ετοιμόρροπο. Το επιβεβαιώνει και έκθεση μηχανικού, η οποία έγινε έπειτα από αίτημα των κατοίκων. «Το σπίτι είναι εστία μόλυνσης για την περιοχή. Οι βιοτεχνίες που στεγάζονται στους γειτονικούς του χώρους είναι οι μισές παράνομες», λέει ο πρόεδρος της σχετικής επιτροπής, κ. Στράτος Παπαγεωργίου. «Αν πέσει μέσα στο δρόμο ή στις γραμμές του ΗΣΑΠ, ποιος θα φταίει; Τι θα πουν αν σκοτωθεί κάποιος; Το σπίτι πρέπει να γκρεμιστεί να...

...τον κρόκο που κρατά σφαλι-
στη την πόρτα στον αριθμό
154 της λεωφόρου Ηρακλεί-
ου. Είναι το σπίτι του ανθρώ-
που που έδωσε το όνομά του
στην περιοχή: Ριζούπολη.

Το όνομα στην πρόσοψη

Η οικία της οικογένειας Ριζόπουλου χτίστηκε στις αρχές του 1924, σε σχέδια του Ιταλού μηχανικού Μ. Μαρτινέγκο. Είναι το σπίτι του Ιωάννη Ριζόπουλου, μεγαλογαιοκτήμονα της περιοχής («τσιφλικά», λένε οι γει-
τονες), εκεί όπου γεννήθηκαν τα έξι παιδιά του. Το διώροφο σπίτι είναι γνωστό και ως «Βίλα Ακριβή», από το όνομα της μητέρας του Ιωάννη Ριζόπουλου, όνομα που στόλιζε κάποτε την πρόσοψη του κτιρίου, η οποία σήμερα έχει καταρρεύσει.

«Ο Ιωάννης Ριζόπουλος (σ.σ. τρεπεται η ορθογραφία και η στίξη του πρωτοτύπου) γεννήθηκε το 1885 και είναι από τους ανθρώπους οι οποίοι εδμηιούργισαν οι ίδιοι Εαυτούς. Ηλθεν εις τας Αθήνας από τον Πύργον της Ηλείας φτωχόπαιδο το έτος 1902 αλλ' έφερεν μαζί του τρία σημεία αναδείξεως. Φιλοπονιαν, Εμπορικὴν ιδιοφυΐαν και πνεύμα οικονομίας, δεν ήτο σπάταλος δεν εδαπανούσε τον καιρόν του εις μάταια πράγματα ηργάσθη 20 έτη σιωπηρώς έκαμε ταμείον τό οποίον διοχέτευσε εις την εργασίαν του έτσι εσχηματίσθη μία μεγάλη περιουσία και έτσι έδωσε την ώθησιν και την πρόοδον εις ένα Βουνό των Αθηνών εις το οποίον έφκιάζε Σπίτια, Πηγάδια, Καμίνια, Δαμάρια, Μπύρες, Μαγαζιά, Στοάς και αφού τα ηλεκτροφώτισεν τα ονόμασε "ΡΙΖΟΠΟΛΙΝ" όπου θα σταθμεύση ο ηλεκτρικός Πειραιώς Αθηνών-Κηφισιάς». Αυτά αναφέρει για έντυπη δημοσίευση της εποχής. Η λεζάντα, δίπλα στη φωτογραφία του Ιω. Ριζόπουλου, δίνει μια ιδέα για την περίοδο δημοσίευσης: «ΙΩ. ΡΙΖΟΠΟΥΛΟΣ - Ιδρυτής και ιδιοκτήτης του ομόνυμου συννοικισμού. ΡΙΖΟΠΟΛΙΣ: Το πλησιέστερον ηλεκτροφώτιστον ΠΡΩΑΣΤΕΙΟΝ».

Ψάχνοντας την ιστορία

Η βίλα Ακριβή, χτισμένη στις αρχές του αιώνα από τον μεγαλογαιοκτήμονα Ιωάννη Ριζόπουλο, σήμερα στέκει μισοκατεστραμμένη δίπλα στις γραμμές του ηλεκτρικού (φωτο Γ. Μπαρδόπουλος).

του, άθελα κάνεις ένα μικρό ταξίδι μέσα στο χρόνο, τότε που η σημερινή Ριζούπολη και οι γύρω -πυκνοκατοικημένες πλέον- προσφυγικές γειτονιές ήταν χωράφια, βοσκοτόπια, εξοχικές κατοικίες. Ακούγοντας τις διηγήσεις της κ. Ελλης Ριζοπούλου, της μοναδικής σήμερα εν ζωή κόρης του ιδιοκτήτη του σπιτιού, προσπαθείς να συλλάβεις την εικόνα μιας άλλης εποχής.

«Όταν χτίστηκε το σπίτι, η περιοχή... είχε αλεπούδες. Τους δρόμους σε όλη την περιοχή που του ανήκε, μέχρι το Βέικο, τους χάραξε ο πατέρας μου, μάλιστα τους είχε ονομάσει ο ίδιος με τα ονόματά μας. Μπροστά από το σπίτι περνούσε το "Θηρίο"... θυμάμαι από παιδί τη φασαρία που έκανε! Πίσω από το σπίτι υπήρχε ένας πανέμορφος κήπος, με μια λιμνούλα, που ήταν και το αγαπημένο μου μέρος. Εκεί δεχόμασταν και πολλούς από τους επισκέπτες μας, σημαντικούς ανθρώπους εκείνης της εποχής». Από το σπίτι είχαν περάσει πολλοί τοπικοί άρχοντες, πολιτικοί, αξιωματικοί, επιχειρηματίες. Ανάμεσα σε αυτούς και ο Ελ. Βενιζέλος, που ήταν φίλος της οικογένειας. «Όταν ήμουν τριεσήμισι χρονών, έβγαλε ο Βενιζέλος λόγο από τον πυργίσκο στο σπίτι μας... η περιοχή τότε, το 1930 περίπου, είχε 500 ψήφους! Μου έλεγαν, λοιπόν, ότι με είχε πάρει τότε στην αγκαλιά του, με φίλησε και είπε ότι στο πρόσωπό μου φιλά ολόκληρη τη Ριζούπολη...».

Στη Βίλα Ακριβή αρχικά έμεινε ολόκληρη η οικογένεια. Ο Ιωάννης Ριζόπουλος, η σύζυγός του Θεανώ και τα έξι παιδιά του: ο Πέτρος, η Αγγελική, ο Θεόδωρος, ο Νίκος, ο Γιώργος και η Ελλη. Οι μήνες πολλές. «Σε ένα από

τα δωμάτια υπήρχε ο "κουπές": επτά βαρελάκια με ποτά, που κατέληγαν σε βρυσούλες. Όταν, λοιπόν, γίνονταν κάποιο σουαρέ στη σάλα, έβραζαν από εκεί τα ποτά τους». Πίσω από το σπίτι, στη σημερινή οδό Ολβίας, είχε δημιουργηθεί και η «Μπενάκειος Σηροτροφική Σχολή Αθηνών», σε κτίριο που δώρισε η οικογένεια. Η σχολή λειτούργησε για λίγα μόνο χρόνια και μετά το κτίριο μετατράπηκε σε δημοτι-

κό σχολείο, το οποίο αργότερα μεταφέρθηκε.

«Ο πατέρας μου έκανε πολλές φιλανθρωπίες. Προίκιζε με κτήματα άπορα κορίτσια της περιοχής, έδωσε πολλές φορές χρήματα στην εκκλησία... μάλιστα είχε χτίσει και τον παλιό Προφήτη Ηλία, στον οποίο και παντρεύτηκε το 1967. Αργότερα ο Προφήτης Ηλίας γκρεμίστηκε και με τα χρήματα από το οικοπέδο χτίστηκε ο νέος Προφήτης Ηλίας, στην

ίδια περιοχή. Κι όμως, δεν μπήκε ούτε μια επιγραφή με το όνομα του πατέρα μου...».

Αφέθηκε στην τύχη του

Τα τρία από τα έξι παιδιά έφυγαν από το σπίτι όταν παντρεύτηκαν. Έμειναν ο Γιώργος, ο Νίκος και η Αγγελική, με τελευταίο κάτοικο τον Γιώργο, που μετακόμισε πριν από περίπου δέκα χρόνια, όταν δέχθηκε επίθεση ληστών στο σπίτι, οι οποίοι αφαίρεσαν και τα περισσότε-

ρα από τα παλιά του έπιπλα. Έτσι, το σπίτι έμεινε να προσέχει πλέον ο κυρ Μήτσος, όπως τον ήξεραν όλοι στην περιοχή, ο κ. Δημήτρης Παπαμιχαλόπουλος, που διατηρούσε για τουλάχιστον μισό αιώνα ένα καφεενεδάκι στο ισόγειο του σπιτιού. Ο κυρ Μήτσος έφυγε πριν από ένα χρόνο περίπου, όταν το σπίτι χαρακτηρίστηκε κόκκινο, μετά το σεισμό.

Η Βίλα Ακριβή δεν ήταν βέβαια ιδιαίτερα «ακριβή»

ως κατασκευή. Με τα χρόνια, το κτίριο άρχισε να παρουσιάζει πολλά προβλήματα. Τα έξοδα για την αποκατάστασή του ήταν περισσότερα από αυτά που θα μπορούσε η οικογένεια να αναλάβει κι έτσι το κτίριο σταδιακά αφέθηκε στην τύχη του. Η ιδιοκτήτρια κ. Ελλη Ριζοπούλου δεν έχει τη δυνατότητα να το επιδιορθώσει. Τα έξοδα είναι πραγματικά πολλά, δεδομένης της κακής του κατάστασης.

...σπουδαίο να γίνει πλατεία». Το κύριο, ως έχει, είναι πράγματι επικίνδυνο. Ποια είναι, όμως η εναλλακτική λύση; Ως ειθιστά, οι περίοικοι «ξεσπαθώνουν» εναντίον των πάντων. «Τι το θέλουν το παλιό-σπιτο;», λένε κάποιοι. Πράγματι, γιατί να θες το (ξένο) «παλιόσπιτο», αφού υπάρχει η ελπίδα να έχεις αντ' αυτού μια (κοινόχρηστη) παιδική χώρα. Ούτε περνάει από το

μαυλό κανενός το πιθανότερο, δηλαδή να καταλήξεις με μια πολυκατοικία μπροστά σου.

Οι αντιδράσεις των περιοίκων θυμίζουν τις διαμαρτυρίες και τον «αγώνα» των κατοίκων της περιοχής του Φιξ στα Ανω Πατήσια. Ας ελπίσουμε ότι η βίλα «Ακριβή» δεν θα εξαφανιστεί σαν το Φιξ εν μια νυκτί παίρνοντας μαζί της τις μνήμες μιας ολόκληρης εποχής...

Ο ΚΑΙΡΟΣ

Μ. ΣΑΒΒΑΤΟ:

† Μ. ΣΑΒΒΑΤΟ, Η Ταφή του Κυρίου. Ανατολή: 06.51 Δύση: 20.00. Σελήνη: 21 ημερών.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ:

† ΑΓΙΟ ΠΑΣΧΑ (όλα κλειστά). Ανατολή: 06.50 Δύση: 20.01. Σελήνη: Τελευταίο τέταρτο.

ΔΕΥΤΕΡΑ:

† Β' Διακαινησίμου, Αγάπης, Ειρήνης, Χιονιάς. Ανατολή: 06.49 Δύση: 20.02. Σελήνη: 23 ημερών.

ΤΡΙΤΗ:

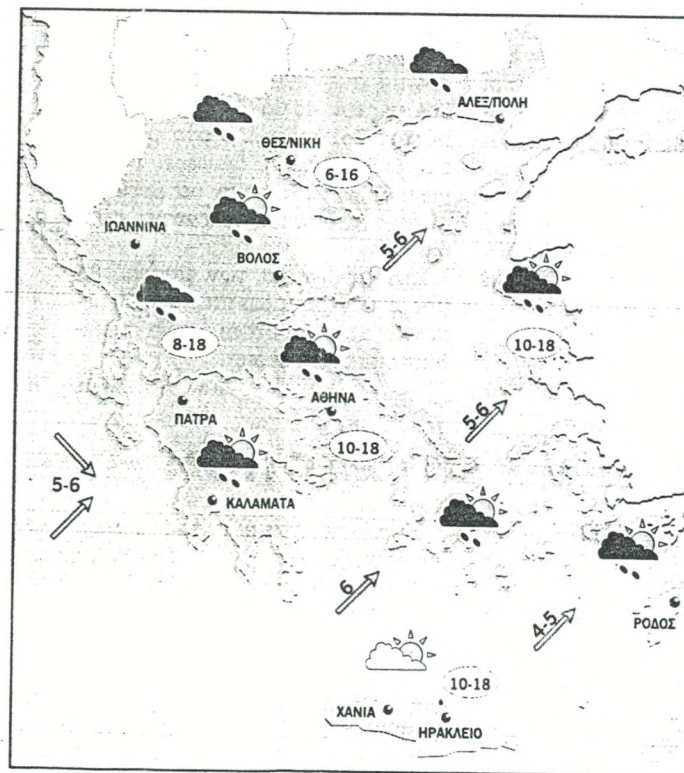
† Γ' Διακαινησίμου, υμεών Αδριανού μαρτ. Ανατολή: 06.47 Δύση: 20.03. Σελήνη: 24 ημερών.

ΠΡΟΓΝΩΣΗ

Βαρομετρικό χαμηλό στη Ν. Ιταλία, οννοδενόμενο από μέτωπα κινείται ΝΑ και θα επηρεάσει πρόσκαιρα τον καιρό της χώρας

Προειδοποιήσεις:

Με τοπικές βροχές κυρίως στα δυτικά, κεντρικά και βόρεια θα περάσει το φετι-

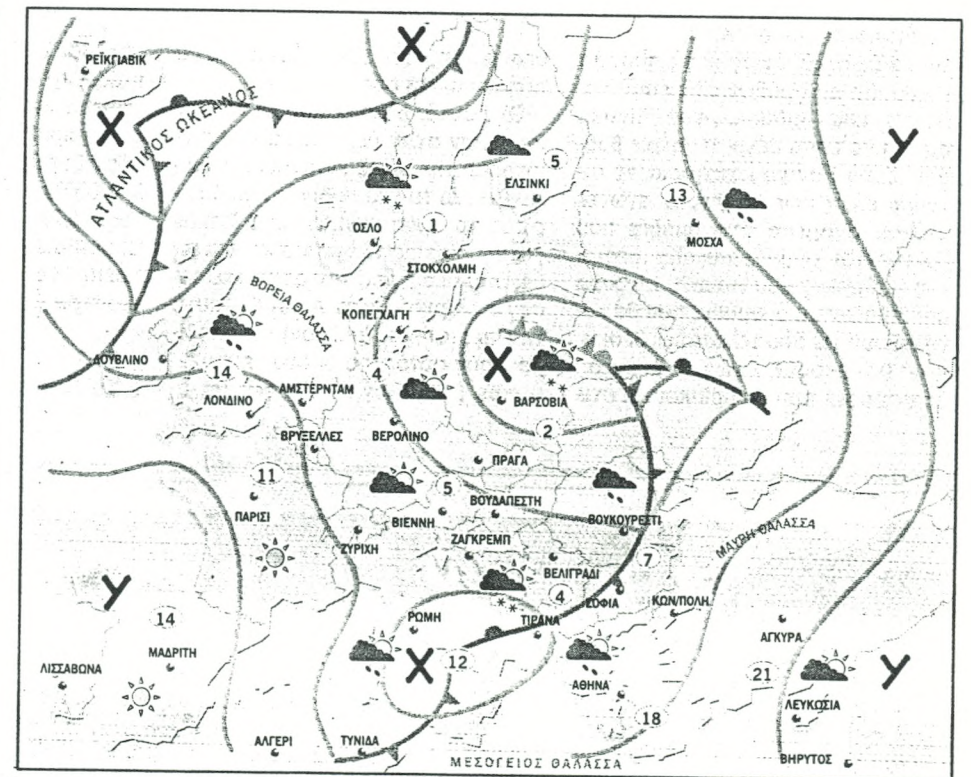
νό Πάσχα. Η θερμοκρασία στις περισσότερες περιοχές θα κυμανθεί σε χαμηλά για την εποχή επίπεδα.

Αναλυτική πρόγνωση

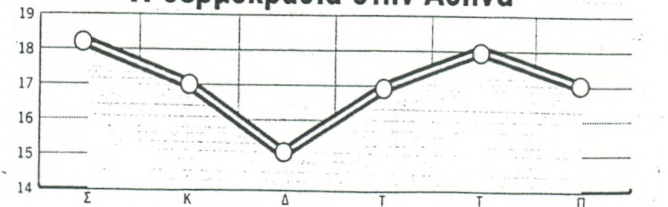
Αττική: Λίγες νεφώσεις και αρκετή ηλιοφάνεια. Ανεμοί ΒΔ 4 μποφόρ. Θερμοκρασία α-

πό 10 έως 18 βαθμούς. Θεσσαλονίκη: Νεφώσεις. Πιθανότητα βροχής το βράδυ. Ανεμοί Δ-ΒΔ 4 μποφόρ. Θερμοκρασία από 6 έως 16 βαθμούς. Βόρεια Ελλάδα: Πιθανότητα βροχής αργά το απόγευμα. Θερμοκρασία από 5 έως 16 βαθμούς. Δυτική Ελλάδα: Τοπικές βροχές

κυρίως από το βράδυ. Ανεμοί Δ-ΝΔ έως 5 μποφόρ. Θερμοκρασία από 8 έως 18 βαθμούς. Υπόλοιπη χώρα: Παροδικές νεφώσεις με τοπικές βροχές το πρωί στο Ανατ. Αιγαίο και τα Δωδεκάνησα. Ανεμοί Δ-ΒΔ έως 5 μποφόρ. Θερμοκρασία από 10 έως 18 βαθμούς.

Η θερμοκρασία στην Αθήνα

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 27/11-10-2001

Αθήνα, Πέμπτη 11 Οκτωβρίου 2001, στις έξι (6.00) το απόγευμα, συνεδρίασε στο κτίριο της οδού Μπουμπουλίνας 20, του ΥΠΠΟ, το Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων όπως αυτό συστάθηκε με το ΠΔ 941/77 «Περί Οργανισμού του Υπουργείου Πολιτισμού» και συγκροτήθηκε με την υπ' αριθμ. Υ.Α. ΥΠΠΟ/ΔΙΟΙΚ/Α5/ΠΜΥ/59441/9-12-98 που τροποποιήθηκε με τις υπ' αριθμ. Υ.Α. ΥΠΠΟ/ΔΙΟΙΚ/Α5/ΠΜΥ/21737/7-5-99, ΥΠΠΟ/ΔΙΟΙΚ/Α5/ΠΜΥ/49067/25-10-99, ΥΠΠΟ/ΔΙΟΙΚ/Α5/ΠΜΥ/48176/29-10-99, ΥΠΠΟ/ΔΙΟΙΚ/Α5/ΠΜΥ/59878/20-12-99, ΥΠΠΟ/ΔΙΟΙΚ/Α5/ΠΜΥ/25081/19-5-2000, ΥΠΠΟ/ΔΙΟΙΚ/Α5/ΠΜΥ/36657/18-7-2000 και ΥΠΠΟ/ΔΙΟΙΚ/Α5/ΠΜΥ/996/22-1-2001

Στη Συνεδρίαση παραβρέθηκαν:

1. Λίνα Μενδώνη	Γεν. Γραμματέας στο ΥΠΠΟ & Πρόεδρος του ΚΣΝΜ (θέματα 4-18)
2. Αγγελική Καστανά	Πάρεδρος του Ν.Σ.Κ. στο ΥΠ.ΠΟ. και Προεδρεύουσα του ΚΣΝΜ (θέματα 1-3)
3. Γεώργιος Προκοπίου	Επίκουρος Καθηγητής ΕΜΠ
4. Σταματία Χατζηνικολάου	Προϊσταμένη της ΔΙΛΑΠ στο ΥΠΠΟ
5. Παρασκευή Παλαντζά	Προϊσταμένη της ΔΠΚΑΝΜ στο ΥΠ.ΠΟ.
6. Μαριγούλα Καρυώτου	Προϊσταμένη του Γ' Τμήματος ΔΠΚΑΝΜ
7. Αντώνης Πατεράκης	Συντηρητής Αρχαιοτήτων του ΥΠΠΟ
8. Γεώργιος Λάββας	Αρχ/νας Καθηγητής Π.Α. με ειδίκευση στην αναστήλωση ιστορικών Κτιρίων & Μνημείων
9. Νικόλαος Παπαμικρούλης	Δήμαρχος Ν.Χαλκιδόνας εκπρ.ΚΕΔΚΕ
10. Βασίλειος Χανδακάς	Γενικός Δ/ντής Αναστήλωσης Μουσείων και Τεχνικών Έργων στο ΥΠ.ΠΟ.
11. Σωκράτης Πεφάνης	Αρχ/νας-Μηχ/κός, εκπρ. ΥΠΕΧΩΔΕ

Στη Συνεδρίαση αυτή δεν παραβρέθηκαν αν και προσκλήθηκαν με το νόμιμο τρόπο

Τα Μέλη του Συμβουλίου: **Ισίδωρος Κακούρης** και ο αναπληρωτής του **Δημήτριος Κωνσταντίνος**, **Γρηγόρης Ριζόπουλος** και ο αναπληρωτής του **Σταύρος Μπαλτογιάννης**, **Αμαλία Ηλιοπούλου** και ο αναπληρωτής της **Διονύσιος Διγενής**, **Νικόλαος Ζίας** και ο αναπληρωτής του **Μιλτιάδης Παπανικολάου**

Εισηγήτριες στο Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων ήταν οι:

Σταματία Χατζηνικολάου	Προϊσταμένη της ΔΙΛΑΠ στο ΥΠΠΟ
Παρασκευή Παλαντζά	Προϊσταμένη της ΔΠΚΑΝΜ στο ΥΠ.ΠΟ.

Γραμματείς στο Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων ήταν οι:

Μαρία Μυστακίδη	Μόνιμη υπάλληλος στο ΥΠΠΟ
Μαρία Μουλού	Μόνιμη υπάλληλος στο ΥΠΠΟ

u.
Zemmas

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
Α.Ρ. ΠΡΩΤ.:
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:
ΤΜΗΜΑ:

Στο σημείο αυτό αποχωρεί το μέλος του Συμβουλίου Γεώργιος Λάββας

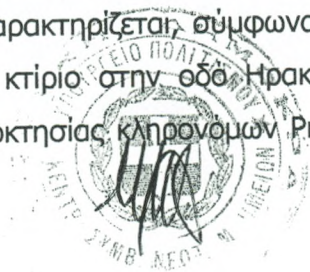
ΘΕΜΑ 8^ο

Αναπομπή του φακέλου του χαρακτηρισμού ως ιστορικού διατηρητέου μνημείου του κτιρίου επί της οδού **Ηρακλείου 152-154** στην **Ριζούπολη**, ιδιοκτησίας **κληρ. Ριζόπουλου**

Το Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων αφού έλαβε υπόψη:

- 1) Το με αρ. πρωτ. 1540/10-10-2001 ΦΕΑ της ΔΙΛΑΠ προς το ΚΣΝΜ
- 2) Την προφορική εντολή του Υπουργού Ευάγγελου Βενιζέλου για την επανεξέταση του παραπάνω θέματος
- 3) Το με αρ. 18/21-6-2001 απόσπασμα πρακτικού του ΚΣΝΜ με το οποίο το ΚΣΝΜ γνωμοδότησε κατά πλειοψηφία για τον χαρακτηρισμό του κτιρίου ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο
- 4) Τις φωτογραφίες, τα σχέδια και τα λοιπά έγγραφα του οικείου φακέλου
- 5) Τις διατάξεις του ν. 1469/50
- 6) Το ν.2039/92 "Περί Κύρωσης της Συμβασής της Γρανάδας για την προστασία της Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς της Ευρώπης, (ΦΕΚ 61/Α/13-4-92)"
- 7) Τα άρθρα 13,14,15 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2690/99 (ΦΕΚ 45/Α/9-3-99)
- 8) Την από 19-9-2001 ένσταση των ιδιοκτητών κληρ. Ριζόπουλου, προς τον Υπουργό Πολιτισμού Ευάγγελο Βενιζέλο για την επανεξέταση του θέματος τους.
- 9) Την εισήγηση της Προϊσταμένης της ΔΙΛΑΠ του ΥΠΠΟ Σταμ. Χατζηνικολάου στην οποία αναφέρει ότι το θέμα εξετάστηκε στις 21 Ιουνίου 2001. Η γνωμοδότηση, κατά πλειοψηφία, είναι η εξής: 3 ψήφοι κατά του χαρακτηρισμού του κτιρίου, από τα μέλη κ.κ. Θεοφανόπουλο, Χανδακά και Καραδελόγλου.
Τα μέλη υπέρ του χαρακτηρισμού του κτιρίου είναι οι κ.κ. Ορφανουδάκης, Παλαντζά, Πεφάνης, Πατεράκης, Ριζόπουλος, Μπίρης, Παπαμικρούλης, Αποστόλου-Φίλιππα.

«Χαρακτηρίζεται σύμφωνα με τη γνωμοδότηση, ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο, το κτίριο στην οδό Ηρακλείου 152-154, στη Ριζούπολη, του Δήμου Αθηναίων, ιδιοκτησίας κληρονομών Ριζόπουλου, διότι αποτελεί χαρακτηριστικό δείγμα κτιρίων

των αρχών του προηγούμενου αιώνα και αποτελεί σημείο αναφοράς της ενδοχώρας των Πατησίων, συνυφασμένο με τις μνήμες των κατοίκων της περιοχής».

Το κτίριο, ιδιοκτησίας Ριζόπουλου, βρίσκεται στα σύνορα των Δήμων Αθηναίων και Νέας Ιωνίας. Είναι ένα κτίριο του μεσοπολέμου, που δε διατηρείται αυτή τη στιγμή σε καλή κατάσταση.

Η πρώτη Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων, συνέταξε και απέστειλε φάκελο για το παραπάνω κτίριο, προκειμένου να εξεταστεί ή όχι ο χαρακτηρισμός του ως διατηρητέου μνημείου.

Στην εισήγησή της, η παραπάνω Εφορεία εκφράζει τις αμφιβολίες της, κατά πόσο η κακή κατάσταση διατήρησης του κτιρίου, θα μπορούσε να αιτιολογήσει το χαρακτηρισμό του ως διατηρητέου μνημείου.

Υπέρ της άποψης αυτής, συνηγορούν το ΥΠΕΧΩΔΕ, το οποίο θεωρεί ότι το κτίριο είναι επικινδύνως ετοιμόρροπο και πρέπει να κατεδαφιστεί, καθώς και το Συμβούλιο του 5^{ου} Διαμερίσματος του Δήμου Αθηναίων, το οποίο με πράξη του, το Δεκέμβριο του 2000, αποφάσισε ομόφωνα για την κατεδάφισή του. Αυτά είναι τα δεδομένα. Υπάρχουν όλα τα πρωτόκολλα ετοιμορροπίας, στο φάκελο.

10) Την συζήτηση μεταξύ των μελών του Συμβουλίου κατά την οποία

Σ.ΠΕΦΑΝΗΣ: Με τις συνθήκες που περιγράφονται τώρα, πρέπει να πέσει.

Β.ΧΑΝΔΑΚΑΣ: Ρυμοτομείται και είναι ο δρόμος στενός και θέλουν να τον διαπλατύνουν εκεί, που γίνονται δυστυχήματα.

Σ.ΠΕΦΑΝΗΣ: Στενεύει ο δρόμος και έχει κίνηση. Αυτό βέβαια είναι άλλο θέμα.

Β.ΧΑΝΔΑΚΑΣ: Είναι φαρδύς και στενεύει εκεί, γιατί μπαίνει στο δρόμο.

Σ.ΠΕΦΑΝΗΣ: Βεβαίως τώρα αν είναι διατηρητέο μνημείο, ας είναι στενός ο δρόμος. Αλλά όταν όμως αυτό είναι στα κακά του χάλια, τι θα διατηρήσεις;

Β.ΧΑΝΔΑΚΑΣ: Και η διατήρησή του σημαίνει ότι θα φύγει ένα πολύ μεγάλο μέρος του αυθεντικού κτιρίου και θα ξαναγίνει.

Σ.ΠΕΦΑΝΗΣ: Τι να διατηρήσεις. Αυτό τώρα απλώς θα μένει εκεί μέχρι να πέσει και να τελειώσει.

Ν.ΠΑΠΑΜΙΚΡΟΥΛΗΣ: Εγώ θέλω να πω, σχετικά με το κτίριο αυτό, ότι το κτίριο αυτό έχει δώσει το όνομα στην περιοχή, είναι ένα ιστορικό κτίριο, δηλαδή σηματοδοτεί την περιοχή.

Εμείς δηλαδή, που μένουμε εκεί κοντά, είναι ένα μέρος της ζωής μας αυτό το κομμάτι. Αλλάστε και με αυτό το σκεπτικό την περασμένη φορά, γιατί αν θυμάστε

ήταν και μια επιτροπή κατοίκων, η οποία έλεγε ναι μεν είναι επικίνδυνο, αλλά να το μεταφέρουμε κάπου κοντά.

Εδώ οι ιδιοκτήτες, προφανώς, η κυρία που είναι εδώ, θα μας πει πάλι τα ίδια, ότι δεν ενδιαφέρεται η ιδιοκτήτρια, ότι το κτίριο αυτό καταρρέει από μόνο του, κανείς δεν ασχολείται.

Μάλιστα, σε ερώτηση που είχαμε κάνει αν οι σεισμοί το είχαν πλήξει μας είπαν ότι είχε χαρακτηριστεί και κόκκινο, αν δεν κάνω λάθος. Βέβαια, αν είχε χαρακτηριστεί κόκκινο θα έπρεπε άμεσα να κατεδαφιστεί, διότι δεν ήταν χαρακτηρισμένο τότε ως διατηρητέο.

Επομένως, ένα κτίριο που δεν είναι διατηρητέο και δεν είναι κόκκινο, κατεδαφίζεται άμεσα από τα αρμόδια πολεοδομικά γραφεία, τα ΤΑΣ, που είχαν συστηθεί μετά το σεισμό. Τα κόκκινα κατεδαφίζονταν αμέσως, αν δεν ήταν χαρακτηρισμένα.

Σ.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Να ρωτήσω κάτι, εγώ δε βλέπω στη γνωμοδότηση να έχει δοθεί εντολή για αυτοψία. Πότε έγινε η αυτοψία, γιατί στο φάκελο, δυστυχώς, δεν υπάρχει.

Π.ΠΑΛΑΝΤΖΑ: Για την επικίνδυνη ετοιμορροπία, δεν το συζητώ, το αναφέρει. Και, απ' ότι θυμάμαι, αναφερόντουσαν στην κατασκευή των τοίχων και μιλούσαν για τοίχους από τσατμά, δεν είναι λιθοδομή, αν θυμάμαι καλά. Κι εμένα μου αρέσει πάρα πολύ σαν κτίριο.

Γ.ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ: Είναι πραγματικά ευτελής η κατασκευή του και κινδυνεύει.

Π.ΠΑΛΑΝΤΖΑ: Ότι υπήρχαν αποκολλήσεις τοίχων, αυτό το θυμάμαι πολύ καλά. Και μπορώ, αύριο κιόλας να σας το στείλω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Είναι εισαγωγή στο Συμβούλιο. Ο Υπουργός, με βάση την ένσταση που του κατέθεσαν, το αναπέμπει.

Π.ΠΑΛΑΝΤΖΑ: Ο Υπουργός έχει το δικαίωμα να μη δεχτεί τη γνωμοδότηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Εγώ δε λέω για τη γνωμοδότηση, εγώ λέω για τη διαδικασία, ότι για τη διαδικασία έρχεται κανονικά με αναπομπή.

Π.ΠΑΛΑΝΤΖΑ: Το νέο στοιχείο είναι η αυτοψία και η δική μας.

Σ.ΠΕΦΑΝΗΣ: Το νέο στοιχείο είναι οι αυτοψίες, αλλά είναι και μια δεύτερη σκέψη πάνω στο ίδιο πράγμα. Δεν είναι κακό.

Π.ΠΑΛΑΝΤΖΑ: Από τεχνικής άποψης, όπως προέκυψε από την αυτοψία, ένα πολύ μεγάλο ποσοστό του κτιρίου, χρειάζεται ανακατασκευή.

Γ.ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ: Συνεπώς δεν μπορούμε να μιλάμε για διατήρηση, έτσι δεν είναι;

Ύστερα από συζήτηση τρία (3) από τα μέλη του ΚΣΝΜ τάσσονται υπέρ της εμμονής στον χαρακτηρισμό του κτιρίου ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο και είναι οι κ.κ. Σταμ.Χατζηνικολάου, Νικ.Παπαμικρούλης και Αντ.Πατεράκης. Οι υπόλοιποι τάσσονται υπέρ του μη χαρακτηρισμού ύστερα από τα νεώτερα στοιχεία που προέκυψαν, για την κακή κατάσταση του κτιρίου.

Γνωμοδοτεί
Κατά πλειοψηφία

(3 ψήφοι υπέρ της εμμονής στον χαρακτηρισμό του κτιρίου ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο από τα μέλη Σταμ.Χατζηνικολάου, Νικ.Παπαμικρούλη και Αντ.Πατεράκη)

Δεν χαρακτηρίζεται ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο το κτίριο στην οδό Ηρακλείου 152-154 στη Ριζούπολη ιδιοκτησίας **κληρ. Ριζόπουλου**, διότι δεν πληροί τις απαραίτητες τις προϋποθέσεις που ορίζουν οι νόμοι 1469/50 και 2039/92.

Η κατάσταση διατήρησής του είναι πολύ κακή και κατά συνέπεια οποιαδήποτε επέμβαση για την επισκευή του θα ισοδυναμούσε, με την ανακατασκευή μεγάλου μέρους των αρχικών (αυθεντικών) στοιχείων του κτιρίου.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ
Από την Πράξη με αριθ. 27/22.10.01
του ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΝΕΟΤΕΡΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ
Αθήνα, 22.10.01.....
Υπογραφή

Υπόψη κ. Γρατσία

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΛΑΪΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ

Αθήνα, 19 Οκτωβρίου 2001
ΑΡΙΘΜ. ΠΡΩΤ.
ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/ 3179

55552

Ταχ. Δ/ση : Ερμού 17
Ταχ.Κώδ. : 10186
Πληροφορίες: Αλ. Ξενάκης
Τηλέφωνο : 32 32 611

ΚΟΙΝ: 1. Πίνακα Αποδεκτών

ΘΕΜΑ: Μη χαρακτηρισμός ως ιστορικού διατηρητέου
μνημείου του κτιρίου επί της οδού Ηρακλείου 152-154
στην Ριζούπολη ιδιοκτ. κληρονόμων Ριζόπουλου

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Εχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις α) Του Ν. 1558/85 «Περί Κυβέρνησης και Κυβερνητικών Οργάνων που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 137/Α/26-7-85».
β) Του άρθρου 52 του Ν. 5351/32 «Περί Αρχαιοτήτων» όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 και 17 του Ν.Δ. 216/1943 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 32 παρ. 5 του Ν. 1337/1983 και ισχύει.
γ) του Ν. 1469/50 «Περί προστασίας ειδικής κατηγορίας οικοδομημάτων και έργων τέχνης μεταγενεστέρων του 1830»
δ) του Ν. 2039 «Περί Κύρωσης της Σύμβασης για την προστασία της αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς της Ευρώπης ΦΕΚ 61/Α/13-4---92)
ε) του Ν. Δ. 941/77 «Περί Οργανισμού του ΥΠΠΕ»
ζ) το Π.Δ. 161/26-4-84 (ΦΕΚ 54/Α/30-4-84) «περί ανακατανομής αρμοδιοτήτων των Υπουργείων ΥΠΠΕ-ΥΧΟΠ»
2. Την ΥΑ ΥΠΠΟ/ΓΝΟΣ/57631/21-11-97 (ΦΕΚ 1080/ΤΒ/5-12-97) με την οποία τροποποιείται η παρ 8 του άρθρου 6 της ΥΑ ΥΠΠΟ/ΓΝΟΣ/49095/30-10-91 (ΦΕΚ 987/ΤΒ/28-11-91). «Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων Υπουργού και δικαιώματος υπογραφής «Με εντολή Υπουργού» στους Γεν. Γραμματείς, Γεν. Διευθυντές και Προϊσταμένους των Δ/σεων, Τμημάτων και Γραφείων της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΥΠΠΟ.
3. Την εισήγηση της 1ης Εφορείας Νεωτέρων Μνημείων, του Τμήματος Νεωτ.Μνημείων καθώς και τα λοιπά στοιχεία του φακέλλου
4. Τις κατά πλειοψηφία γνωμοδοτήσεις του Κεντρικού Συμβουλίου Νεωτέρων Μνημείων με αριθμό 18/21-6-2001 και 27/11-10-01

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ο Υ Μ Ε

Δεν χαρακτηρίζουμε ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο που χρειάζεται ειδική κρατική προστασία, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1469/50, το κτίριο στην οδό Ηρακλείου 152-154 στη Ριζούπολη διότι η κατάσταση διατήρησης του είναι πολύ κακή και κατά συνέπεια οποιαδήποτε επέμβαση για την επισκευή του θα ισοδυναμούσε με την ανακατασκευή μεγάλου μέρους των αρχικών (αυθεντικών) στοιχείων του κτιρίου..

Η απόφαση αυτή δεν αποτελεί άδεια κατεδάφισης την οποία χορηγεί το αρμόδιο Πολεοδομικό Γραφείο.

Εσωτερική διανομή

1. ΔΙΛΑΠ/Γ/

Ο Υπουργός
Ευάγγελος Βενιζέλος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

010-6033068

1. Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ανατ. Αττικής
Τμήμα Πολεοδομίας και Πολεοδομικών Εφαρμογών
Εθν. Αντίστασης 32, Πλατεία Καραβου
Αθήνα 136 71
2. Αστυνομικό Τμήμα Τάξης Ανω Πατησίων
Αγ. Λαύρας 17
Αθήνα 111 41. (με την παράκληση να ενημερωθούν οι ιδιοκτήτες του κτιρίου)
3. 1η Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων
Λυσίου και Κλεψύδρας 1
105 55 Αθήνα
4. Δήμο Αθηναίων
Αθηνάς 16 και Βύσσης
Αθήνα 105 51
5. Σύλλογο «Κέντρο Ελληνικής Τέχνης» και Επιτροπή Κατοίκων Ριζούπολης
Ολβίας 30 Ριζούπολη 11 42

Αντίο, βίλα «Ακριβή», με προτροπή Βενιζέλου

Εν Ελλάδι όλα είναι δυνατά. Όπως, για παράδειγμα, το Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων να γνωμοδοτήσει υπέρ της διατήρησης ενός κτιρίου του Μεσοπολέμου, με βάση την ιστορική και αισθητική του αξία, και η απόφαση αυτή να επανεξεταστεί με εντολή του υπουργού Πολιτισμού, για να καταλήξει οριστικά σε έναν αποκατακατασκευασμένο που ισοδυναμεί με κατεδάφιση. Εν μια νυκτί και παρά τους αγώνες πολλών ανθρώπων, θα ακολουθήσει τη μοίρα του εργοστασίου Φιξ στα Πατήσια και τόσων, μα τόσων άλλων...

Ο πύργος της Ριζούπολης (βίλα Ακριβή) είναι ένα από τα λιγοστά μνημεία αρχιτεκτονικής του Μεσοπολέμου και το μοναδικό αρχιτεκτονικό ορόσημο που έχει απομείνει στην περιοχή (βλ. «Κ» 14.4.2001 και 4.6.2001). Κτισμένο το 1924 στην ημι-αγροτική τότε Ριζούπολη, το

σύμφωνα με τη γνωμοδότηση, ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο, διότι αποτελεί χαρακτηριστικό δείγμα κτιρίων των αρχών του προηγούμενου αιώνα και αποτελεί σημείο αναφοράς της ενδοχώρας των Πατησίων, συνυφασμένο με τις μνήμες των κατοίκων της περιοχής». Τέσσερις μήνες μετά (11.10.2001), το Συμβούλιο συνεδριάζει εκ νέου, αφού έλαβε υπ' όψιν, μεταξύ άλλων, «την προφορική εντολή του υπουργού Ευ. Βενιζέλου για την επανεξέταση του θέματος» και «την από 19.9.2001 ένσταση ιδιοκτητών κληρ. Ριζόπουλου προς τον υπουργό για την επανεξέταση του θέματος»...

Μόλις οκτώ ημέρες αργότερα (χρόνος

Η βίλα «Ακριβή», όπως δέσποζε στην ημι-αγροτική Ριζούπολη, κατά τον Μεσοπόλεμο.

κτίριο εκφράζει με τη μορφολογία του τη φιλοδοξία του ιδιοκτήτη να πλησιάσει τους αρχιτεκτονικούς συμβολισμούς των επαύλεων της Κηφισιάς ή του Φαλήρου και αποτελεί σύμβολο της γένεσης της Ριζούπολης (ο ιδιοκτήτης του Ιωάννης Ριζόπουλος έδωσε το όνομά του στην περιοχή) και της ένταξής της στο αθηναϊκό αστικό πολεοδόμημα.

Το κτίριο είχε πάψει να κατοικείται από τα μέσα της περασμένης δεκαετίας και έκτοτε είχε αφεθεί στην τύχη του. Επιπροσθέτως, ο σεισμός του 1999 προκάλεσε σοβαρά προβλήματα στη στατική του κατάσταση. Η μοναδική εν ζωή κόρη του ιδιοκτήτη του, κ. Ελλην Ριζόπουλου, μολονότι η ίδια δεν έχει τη δυνατότητα να το αναστηλώσει, επιθυμεί να κρυφθεί το κτίριο διατηρητέο, ώστε να βρεθεί κάποιος τρόπος σωτηρίας του. Οι λοιποί κληρονόμοι έχουν αντίθετη άποψη.

Το θέμα εξετάστηκε από το Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων στις 21 Ιουλίου 2001: «Χαρακτηρίζεται,

ρεκόρ), το υπουργείο Πολιτισμού εκδίδει την οριστική του απόφαση: «Δεν χαρακτηρίζουμε ως ιστορικό διατηρητέο το κτίριο (...) διότι η κατάσταση διατήρησής του είναι πολύ κακή και κατά συνέπεια οποιαδήποτε επέμβαση για την επισκευή του θα ισοδυναμούσε με την ανακατασκευή μεγάλου μέρους των αρχικών στοιχείων του κτιρίου». Τέλος. Το υπουργείο Πολιτισμού, λοιπόν, ανοίγει τελειωτικά το δρόμο για την κατεδάφιση του μοναδικού αρχιτεκτονικού μνημείου της Ριζούπολης και παρά την προηγούμενη θετική απόφαση, καθώς το κόστος ανακατασκευής γίνεται το μοναδικό κριτήριο σωτηρίας του, σαν να μην μπορούσε να βρεθεί καμία άλλη λύση (π.χ. αλλαγή χρήσης και ανακατασκευή με αυτοχρηματοδότηση). Το μόνο σίγουρο είναι ότι θα μας λείψει και κυρίως όταν τη θέση του καταλάβουν οι γνωστές «ωραιότητες» άσπρες πολυκατοικίες, που έχουν αλώσει κάθε γωνία της πρωτεύουσας...

Αθηναίοι στις... πό

Μια διαφορετική πρόταση της

της ΠΙΚΙΑΣ ΓΑΛΑΤΗ

«Κοινό Ταμείο Πολυκατοικίας», προκειμένου να χρηματοδοτήσει την αλλαγή της εικόνας των προσόψεων των πολυκατοικιών της Αθήνας, προτείνει η υποψήφια δήμαρχος Αθηναίων κ. Ντόρα Μπακογιάννη, με στόχο την αισθητική αναβάθμιση της πόλης, αλλά και την αναβάθμιση της αξίας των διαμερισμάτων της πρωτεύουσας.

Η δημοτική παράταξη της κ. Μπακογιάννη επεξεργάστηκε σχέδιο τριών μέτρων, για την υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου προγράμματος για την αλλαγή των προσόψεων των πολυκατοικιών της Αθήνας. Η «καινοτομία» της σχετικής πρότασης εντοπίζεται στο γεγονός ότι για την κάλυψη της σχετικής δαπάνης δεν αναζητείται η εύκολη λύση του κρατικού ή δημοτικού προϋπολογισμού, αλλά με μια λελογισμένη δαπάνη των ιδιοκτητών των διαμερισμάτων φαίνεται ότι το σχετικό πρόγραμμα μπορεί να τεθεί σε εφαρμογή.

Μηνιαία εισφορά

Σύμφωνα με τη σχετική πρόταση, προβλέπεται μια ελάχιστη μηνιαία συνεισφορά των ιδιοκτητών των διαμερισμάτων σε ένα κοινό ταμείο, ενώ επίσης προτείνεται η στήριξη της προσπάθειας αυτής με χρηματοδότηση από τις τράπεζες, με τη δημιουργία σχετικών κινήτρων, καθώς και με την απαλλαγή του κόστους που επιβαρύνει τους ιδιοκτήτες για την έκδοση οικοδομικών αδειών.

Συγκεκριμένα προτείνεται:

■ Να κατατεθεί από το ΥΠΕΧΩΔΕ νομοθετική ρύθμιση που θα επιτρέπει να προχωρεί το έργο της αναβάθμισης των προσόψεων των πολυκατοικιών, χωρίς την ατομική έκδοση της οικοδομικής άδειας, που οδηγεί σε ένα σημαντικό κόστος και να εκδίδεται μόνο άδεια για τις σκαλωσιές. Μάλιστα στη σχετική πρόταση προβλέπεται η έκδοση αδειών που να αφορούν ευρύτερα σύνολα (δρόμους ή οικοδομικά τετράγωνα), έτσι που να μειώνεται το κόστος για τους ιδιοκτήτες.

■ Να δημιουργηθεί ένα ταμείο κατά πολυκατοικία, οι πόροι του οποίου θα συ-

Οι ιδιοκτήτες πολυκατοικιών

γκεντρώνουν αίμα από το οποίο θα είναι της τάξης του οποίου -για συνεπάρτα- κόστος από...
■ Με οριζ... αναζήτηση... γασίες αναβ... πολυκατοικ... πό τις τράπ... θα συγκροτ... βάση, ώστε... να έχει καθ...

Κα Δάλλα, μέλος Ε.Ε 2004439 (τηλ)

ευδιαφέρον για Βιάλα Αμειβή

Επιστολή → Μεδούμ

μετρο Μάζινα
9

→ Πολιτειακό Συμβούλιο Δημήτρη, κ. Βουτσαίνας
Βαβ.

ΥΠΕΧΟΔΕ: 64815. ΥΠΕΧΟΔΕ αναβάθμιση

Πολλοί εν όψει Ολομ. Εργα

να Γρυπάρη → χειρίζεται

θετική εκτίμηση

(Μίλντρε με κα Ρούβεν)

Δ/νση Γαίμων Πολιτείας → κ. Χατζηνικολάου (3232611.)

Εισιτητήρια Θεμάτων 2

να Παναγιώτα Δανιήλ Οργανωδίκης

3253968
πρω. ΔΙΛΑΠ

→ κα Κουβέλη.

3312027

17.6.02: Fax ΔΙΛΑΠ

για λίστα μελέτης Γαλιέλου

Οργανωδίκης

3224297

18.6.02: Τηλ/βα κ. Νίκο Βατόπουλο - καθημέριω για άρθρο

(4808000 υπερίκ)

25.6.02: Τηλ/βα βτην Τ. Χατζηνικολάου ΔΙΛΑΠ

μόνο αν ζητήσει ο Υπουργός επανεξέταση

δεν θα κινείται πλέον για να γραφτεί

γι' αυτό το αποκαταστήσαν

Τηλ/βα Μ. Γρυπάρη - (1η ΕΝΜ). Σημειώνεται ότι μελέτη
όχι δεν έχει πια γραφτεί

95

14.6.02.

Στοιμιά με οργανωμένα
είχε βρε απόφαση έγκριση κατ'εξουσιοδότηση
αποφ. επανεξέταση → καμεί κατ'εξουσιοδότηση
βήματα

6th D/Von Kinos Notizen
Wiederholung (Vorbereitung)
6th V.D.D. Kinos (Tutorium)

υποφέρει βλάβη, που οδηγεί το
αποτέλεσμα

Παράδειγμα: η ΔΙΑΤΗ Σε παρθε

Αίτιον $\rightarrow$ $\Delta \varphi$ του ρ $\rightarrow$ $\Delta \rho$

② is further generalized,

fax. 3240388. 2/10/07

低.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Τριπόδων 28 Αθήνα 105 58 Τηλ.: 32 25 245, 32 26 693 Fax: 32 25 240
e-mail: mio-ee-env@ath.forthnet.gr

Διεύθυνση Λαϊκού Πολιτισμού
Τμήμα Νεωτέρων Μνημείων
10186 Ερμού 17
Αθήνα

Αθήνα, 17.6.2002
Αρ. Πρωτ. 558../ΕΕ

Αγαπητέ κύριε Ορφανουδάκη,

Σας παρακαλούμε να μας επιτραπεί η μελέτη του φακέλου του πύργου της Ριζούπολης (Βίλας «Ακριβής») καθώς και η φωτοτύπηση των αποφάσεων χαρακτηρισμού και αποχαρακτηρισμού του εν λόγω κτηρίου.

Περμένουμε απάντησή σας.

Με εκτίμηση

Ειρήνη Γρατσία
Επιστημονική Γραμματέας
του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς της ΕΕ

TRANSMISSION VERIFICATION REPORT

TIME : 17/06/2002 12:44
NAME : MIOECSD ELL ETAIRIA
FAX : 3225240
TEL : 3225245

DATE, TIME
FAX NO./NAME
DURATION
PAGE(S)
RESULT
MODE

17/06 12:43
0103240388
00:00:24
01
OK
STANDARD
ECM

Αντίο, βίλα «Ακριβή», με προτροπή Βενιζέλου

Εν Ελλάδι όλα είναι δυνατά. Όπως, για παράδειγμα, το Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων να γνωμοδοτήσει υπέρ της διατήρησης ενός κτιρίου του Μεσοπολέμου, με βάση την ιστορική και αισθητική του αξία, και η απόφαση αυτή να επανεξεταστεί με εντολή του υπουργού Πολιτισμού, για να καταλήξει οριστικά σε έναν αποκατακαταρτισμό που ισοδυναμεί με κατεδάφιση. Εν μια νυκτί και παρά τους αγώνες πολλών ανθρώπων, θα ακολουθήσει τη μοίρα του εργοστασίου Φιξ στα Πατήσια και τόσων, μα τόσων άλλων...

Ο πύργος της Ριζούπολης (βίλα Ακριβή) είναι ένα από τα λιγοστά μνημεία αρχιτεκτονικής του Μεσοπολέμου και το μοναδικό αρχιτεκτονικό ορόσημο που έχει απομείνει στην περιοχή (βλ. «Κ» 14.4.2001 και 4.6.2001). Κτισμένο το 1924 στην ημι-αγροτική τότε Ριζούπολη, το

σύμφωνα με τη γνωμοδότηση, ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο, διότι αποτελεί χαρακτηριστικό δείγμα κτιρίων των αρχών του προηγούμενου αιώνα και αποτελεί σημείο αναφοράς της ενδοχώρας των Πατησίων, συνυφασμένο με τις μνήμες των κατοίκων της περιοχής». Τέσσερις μήνες μετά (11.10.2001), το Συμβούλιο συνεδριάζει εκ νέου, αφού έλαβε υπ' όψιν, μεταξύ άλλων, «την προφορική εντολή του υπουργού Ευ. Βενιζέλου για την επανεξέταση του θέματος» και «την από 19.9.2001 ένσταση ιδιοκτητών κληρ. Ριζόπουλου προς τον υπουργό για την επανεξέταση του θέματος»...

Μόλις οκτώ ημέρες αργότερα (χρόνος

Η βίλα «Ακριβή», όπως δέσποζε στην ημι-αγροτική Ριζούπολη, κατά τον Μεσοπόλεμο.

κτίριο εκφράζει με τη μορφολογία του τη φιλοδοξία του ιδιοκτήτη να πλησιάσει τους αρχιτεκτονικούς συμβολισμούς των επαύλων της Κηφισιάς ή του Φαλήρου και αποτελεί σύμβολο της γένεσης της Ριζούπολης (ο ιδιοκτήτης του Ιωάννης Ριζόπουλος έδωσε το όνομά του στην περιοχή) και της ένταξής της στο αθηναϊκό αστικό πολεοδόμημα.

Το κτίριο είχε πάψει να κατοικείται από τα μέσα της περασμένης δεκαετίας και έκτοτε είχε αφεθεί στην τύχη του. Επιπροσθέτως, ο σεισμός του 1999 προκάλεσε σοβαρά προβλήματα στη στατική του κατάσταση. Η μοναδική εν ζωή κόρη του ιδιοκτήτη του, κ. Ελλην Ριζόπουλου, μολοντί η ίδια δεν έχει τη δυνατότητα να το αναστηλώσει, επιθυμεί να κηρυχθεί το κτίριο διατηρητέο, ώστε να βρεθεί κάποιος τρόπος σωτηρίας του. Οι λοιποί κληρονόμοι έχουν αντίθετη άποψη.

Το θέμα εξετάστηκε από το Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων στις 21 Ιουλίου 2001: «Χαρακτηρίζεται,

ρεκόρ), το υπουργείο Πολιτισμού εκδίδει την οριστική του απόφαση: «Δεν χαρακτηρίζουμε ως ιστορικό διατηρητέο το κτίριο (...) διότι η κατάσταση διατήρησής του είναι πολύ κακή και κατά συνέπεια οποιαδήποτε επέμβαση για την επισκευή του θα ισοδυναμούσε με την ανακατασκευή μεγάλου μέρους των αρχικών στοιχείων του κτιρίου». Τέλος. Το υπουργείο Πολιτισμού, λοιπόν, ανοίγει τελειωτικά το δρόμο για την κατεδάφιση του μοναδικού αρχιτεκτονικού μνημείου της Ριζούπολης και παρά την προηγούμενη θετική απόφαση, καθώς το κόστος ανακατασκευής γίνεται το μοναδικό κριτήριο σωτηρίας του, σαν να μην μπορούσε να βρεθεί καμία άλλη λύση (π.χ. αλλαγή χρήσης και ανακατασκευή με αυτοχρηματοδότηση). Το μόνο σίγουρο είναι ότι θα μας λείψει και κυρίως όταν τη θέση του καταλάβουν οι γνωστές «ωραιότατες» άσπρες πολυκατοικίες, που έχουν αλώσει κάθε γωνιά της πρωτεύουσας...

Αθηναίοι, βάλτε νέο χρώμα στις... πολυκατοικίες σας

Η διαφορετική πρόταση της Ντόρας Μπακογιάννη για αναβάθμιση των κτιρίων της πόλης

της ΠΙΚΙΑΣ ΓΑΛΑΤΗ

«Κοινό Ταμείο Πολυκατοικίας», προκειμένου να χρηματοδοτήσει την αλλαγή της εικόνας των προσόψεων των πολυκατοικιών της Αθήνας, προτείνει η υποψήφια δήμαρχος Αθηναίων κ. Ντόρα Μπακογιάννη, με στόχο την αισθητική αναβάθμιση της πόλης, αλλά και την αναβάθμιση της αξίας των διαμερισμάτων της πρωτεύουσας.

Η δημοτική παράταξη της κ. Μπακογιάννη επεξεργάστηκε σχέδιο τριών μέτρων, για την υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου προγράμματος για την αλλαγή των προσόψεων των πολυκατοικιών της Αθήνας. Η «καινοτομία» της σχετικής πρότασης εντοπίζεται στο γεγονός ότι για την κάλυψη της σχετικής δαπάνης δεν αναζητείται η εύκολη λύση του κρατικού ή δημοτικού προϋπολογισμού, αλλά με μια λελογισμένη δαπάνη των ιδιοκτητών των διαμερισμάτων φαίνεται ότι το σχετικό πρόγραμμα μπορεί να τεθεί σε εφαρμογή.

Μηνιαία εισφορά

Σύμφωνα με τη σχετική πρόταση, προβλέπεται μια ελάχιστη μηνιαία συνεισφορά των ιδιοκτητών των διαμερισμάτων σε ένα κοινό ταμείο, ενώ επίσης προτείνεται η στήριξη της προσπάθειας αυτής με χρηματοδότηση από τις τράπεζες, με τη δημιουργία σχετικών κινήτρων, καθώς και με την απαλλαγή του κόστους που επιβαρύνει τους ιδιοκτήτες για την έκδοση οικοδομικών αδειών.

Συγκεκριμένα προτείνεται:

■ Να κατατεθεί από το ΥΠΕΧΩΔΕ νομοθετική ρύθμιση που θα επιτρέπει να προχωρεί το έργο της αναβάθμισης των προσόψεων των πολυκατοικιών, χωρίς την ατομική έκδοση της οικοδομικής άδειας, που οδηγεί σε ένα σημαντικό κόστος και να εκδίδεται μόνο άδεια για τις σκαλωσιές. Μάλιστα στη σχετική πρόταση προβλέπεται η έκδοση αδειών που να αφορούν ευρύτερα σύνολα (δρόμους ή οικοδομικά τετράγωνα), έτσι που να μειώνεται το κόστος για τους ιδιοκτήτες.

■ Να δημιουργηθεί ένα ταμείο κατά πολυκατοικία, οι πόροι του οποίου θα συ-

Οι ιδιοκτήτες των διαμερισμάτων της Αθήνας θα πληρώνουν μηνιαίως 6-10 ευρώ και ο δήμος θα βάφει την πρόσοψη της πολυκατοικίας τους μία φορά στα δέκα χρόνια...

γκεντρώνονται σε μικρά ποσοστά μηνιαίως από τους συνιδιοκτήτες. Υπολογίζεται ότι το κόστος για τον καθαρισμό και το βάψιμο μιας τυπικής πολυκατοικίας είναι της τάξης των 10.300 - 11.000 ευρώ, το οποίο -για ένα πρόγραμμα δεκαετίας- συνεπάγεται για τους ιδιοκτήτες μηνιαίο κόστος από 6 έως 10 ευρώ.

■ Με ορίζοντα το 2004, προτείνεται η αναζήτηση κινήτρων, προκειμένου οι εργασίες αναβάθμισης της πρόσοψης των πολυκατοικιών, να χρηματοδοτηθούν από τις τράπεζες, με βάση το ταμείο που θα συγκροτηθεί σε δεκαετή-δωδεκαετή βάση, ώστε μεγάλος αριθμός προσόψεων να έχει καθαριστεί και ανακαινιστεί μέχρι την Ολυμπιάδα.

Σύμφωνα με την πρόταση που επεξεργάστηκε η δημοτική παράταξη της κ. Μπακογιάννη, η σχετική επιχείρηση προβλέπεται να εξελιχθεί στους δρόμους των Πατησίων, της Κυψέλης, του Παγκρατίου, του Γκύζη, του Κολωνού και των Πετραλώνων. Μάλιστα προτείνεται στην υλοποίηση αυτού του προγράμματος, εκτός από τον Δήμο Αθηναίων, να εμπλακούν το τμήμα Αρχιτεκτόνων του ΕΜΠ, η σχολή Καλών Τεχνών, περιβαλλοντικοί, εξωραϊστικοί και κοινωνικοί φορείς. Σχετικά προγράμματα βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη από το ΥΠΕΧΩΔΕ για την αναβάθμιση προσόψεων κτιρίων στους κεντρικούς άξονες του Ολυμπιακού Δακτυλίου και σε δρόμους του ιστο-

ρικού κέντρου της Αθήνας και χρηματοδοτούνται από πόρους του Γ' ΚΠΣ.

Η δημοτική παράταξη της κ. Μπακογιάννη επισημαίνει ότι είναι ορθή η σχετική πρωτοβουλία του ΥΠΕ ΧΩΔΕ, ωστόσο σημειώνεται ότι αν οι παρεμβάσεις αυτές παραμείνουν σε περιορισμένο επίπεδο εφαρμογής, υπάρχει κίνδυνος να δημιουργηθούν προνομιακές περιοχές και να υπάρξουν στην πόλη «δύο ταχύτητες». Προς υποστήριξη της πρότασης αυτής, επισημαίνεται ότι μια βρώμικη πολυκατοικία επιτείνει το πρόβλημα της υποβάθμισης των γειτονιών της Αθήνας, ενισχύει την ανασφάλεια και συμβάλλει στην αίσθηση υποβάθμισης της ποιότητας της ζωής στην πόλη.

Το σουηδικό μοντέλο αντέχει στις θύελλες

Η χώρα με το πιο εξελιγμένο κοινωνικό κράτος του δυτικού κόσμου αντιμετωπίζει με την πρόκληση της ευρωπαϊκής ενοποίησης

Του απεσταλμένου μας

στη ΣΤΟΚΧΟΛΜΗ

ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Σάββατο απόγευμα στη Στοκχόλμη. Κάτω από έναν καταγάλανο ουρανό, που λιοιδορεί τα στερεότυπα του Μεσόγειου επισκέπτη, δεκάδες Σουηδοί ψαρεύουν σολομό στα πιο κεντρικά σημεία της πόλης, στα κανάλια που ενώνουν τη Βαλτική Θάλασσα με τη λίμνη Μέλaren. Σε ακτίνα λίγων χιλιομέτρων, πολλοί συμπολίτες τους κάνουν μπάνιο στα πεντακάθαρα νερά των δεκατεσσάρων νησιών που συναπαρτίζουν τη σουηδική πρωτεύουσα. Οχι και τόσο συνηθισμένο θέαμα για μια βιομηχανική μεγαλούπολη 1,7 εκατομμυρίων κατοίκων.

Η πανταχού παρούσα περιβαλλοντική ευαισθησία δεν είναι το μοναδικό στοιχείο της «σουηδικής εξαίρεσης». Η χώρα του Νόμπελ, του Μπέργκμαν και του Πάλμε είχε το προνόμιο να μη γνωρίσει πόλεμο, εξωτερικό ή εμφύλιο, σχεδόν επί δύο αιώνες, από το 1814 μέχρι σήμερα. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με την παροιμιώδη εφευρετικότητα αυτού του βόρειου λαού που, αντιμέτωπος με ένα πολύ δύσκολο κλίμα, ήταν αναγκασμένος να πρωτοπορεί για να επιβιώσει, χάρισε στη Σουηδία μια μακρά περίοδο ευημερίας: Από το 1870 έως το 1970 ήταν η παγκόσμια πρωταθλήτρια σε ρυθμούς ανάπτυξης.

Κράτος πρόνοιας

Ικανότατοι στη δημιουργία πλούτου, οι Σουηδοί διακρίθηκαν όσο ελάχιστοι στην αναδιανομή του. Το σουηδικό κράτος πρόνοιας υπήρξε το μεγάλο επίτευγμα της σοσιαλδημοκρατίας που κυβέρνησε τη χώρα στα 61 από τα τελευταία 70 χρόνια. Ενα επίτευγμα από το οποίο επωφεληθήκαν όχι μόνο οι Σουηδοί αλλά και οι ξένοι μετανάστες -ανάμεσά τους 25.000 Έλληνες- που βρήκαν στον Σκανδιναβικό Βορρά μια δεύτερη πατρίδα. Αλλά και οι λαοί του Τρίτου Κόσμου, στους οποίους το σουηδικό κράτος αφιερώνει το 1% του ετήσιου προϋπολογισμού του. Μ' αυτά και μ' αυτά, η αυστηρά ουδέτερη, στα χρόνια του Ψυχρού Πολέμου,

Ενα από τα χαρακτηριστικά της «σουηδικής εξαίρεσης» είναι ένα αξιοζήλευτο ποσοστό συνδικαλιστικής οργάνωσης, με τα συνδικάτα να επιτυγχάνουν την επανεκπαίδευση του πλεονάζοντος εργατικού δυναμικού και την επαναπρόσληψή τους σε νέες θέσεις εργασίας.

κό. Το παλιρροϊκό κύμα που φέρνει στην εξουσία τα κόμματα της Δεξιάς ή και της Ακροδεξιάς φαίνεται ότι θα «σπάσει», τον ερχόμενο Σεπτέμβριο, στις ακτές της Βαλτικής, καθώς όλες οι δημοσκοπήσεις προβλέπουν άνετη νίκη του κυβερνώντος Σοσιαλδημοκρατικού Κόμματος του Γιόραν Πέρσον και των πρώην κομμουνιστών (Αριστερό Κόμμα) που το στηρίζουν στο Κοινοβούλιο.

Η «σουηδική εξαίρεση» είναι ευδιάκριτη ακόμη και στο υπουργείο Οικονο-

μικών, του οποίου προϊστάται ο Μπόσε Ρίνγκχολμ. Ενας πεννητάρης με χαρακτηριστικά που θυμίζουν περισσότερο βιομηχανικό εργάτη παρά κυβερνητικό αξιωματούχο, υπερηφανεύεται, στο βιογραφικό του σημείωμα για την «ταξική του καταγωγή» και επικρίνει την πολιτική των αντιπολιτευόμενων «αστικών κομμάτων».

«Είναι αλήθεια ότι το σουηδικό μοντέλο πέρασε σοβαρή κρίση τη δεκαετία του '80 εξαιτίας του πληθωρισμού,

των συσσωρευόμενων ελλειμμάτων και της πτώσης της ανταγωνιστικότητας», αναγνωρίζει ο κ. Ρίνγκχολμ. «Το γεγονός αυτό οδήγησε, την περίοδο '91-'94, στην εξουσία τα αστικά κόμματα, μετριοπαθείς και χριστιανοδημοκράτες, τα οποία μεγέθυναν τις κοινωνικές ανισότητες και εκτόξευσαν την ανεργία στο 11%, γεγονός χωρίς προηγούμενο μετά τη Μεγάλη Ύφεση του 1930. Ωστόσο, από το 1994 που ήρθε ξανά στην εξουσία μια εργατική κυβέρνηση,

καταφέραμε να μειώσουμε την καταγεγραμμένη ανεργία στο 4% και να μειώσουμε τις ανισότητες. Για παράδειγμα, η ψαλίδα των ονομαστικών εισοδημάτων ανάμεσα στο 20% των πλουσιότερων πολιτών και το 20% των φτωχότερων είναι σήμερα 10,3: 1. Αν όμως ληφθούν υπόψη οι φόροι και τα κοινωνικά επιδόματα, τότε η ψαλίδα των πραγματικών εισοδημάτων πέφτει στο 2,3: 1», πράγμα αξιοθαύμαστο για τα δεδομένα οποιασδήποτε δυτικής χώρας.

Μια άλλη σημαντική συνιστώσα της «σουηδικής εξαίρεσης» είναι τα συνδικάτα. Οι τρεις βασικές ομοσπονδίες, που εκπροσωπούν τους εργάτες, τους υπάλληλους και τους επιστήμονες αντίστοιχα, καλύπτουν το 80% της εργατικής δύναμης, ένα αξιοζήλευτο ποσοστό συνδικαλιστικής οργάνωσης για τα σημερινά διεθνή δεδομένα. «Το κοινωνικό μας μοντέλο βασίζεται, σε μεγάλο βαθμό, στις συλλογικές συμβάσεις εργασίας, που έχουν σχεδόν ισχύ νόμου», εξηγεί ο Μπο Ρένγκρεν, από τη διοίκηση της μεγαλύτερης συνδικαλιστικής ομοσπονδίας. Ο κ. Ρένγκρεν τονίζει ότι τα σουηδικά συνδικάτα, σε αντίθεση με ό,τι συνέβη στην Αγγλία και άλλες χώρες, δεν προσπάθησαν σε καμία περίπτωση να εμποδίσουν, με μάχες οπισθοφυλακών, τον τεχνολογικό εκσυγχρονισμό και την αναδιάρθρωση της βιομηχανίας, που μετατοπίστηκε θεαματικά από τη μεταποίηση στις νέες τεχνολογίες τα τελευταία χρόνια. Αντίθετα, αγωνίστηκαν και σε μεγάλο βαθμό πέτυχαν την επανεκπαίδευση του πλεονάζοντος εργατικού δυναμικού και την επαναπρόσληψή του σε νέες θέσεις εργασίας. Το ίδιο συνέβη με την επέκταση των «άτυπων» μορφών απασχόλησης (προσωρινή ή εποχική εργασία).

Από την πλευρά του, ο εκπρόσωπος του Συνδέσμου Σουηδικών Επιχειρήσεων, Γιαν Χερέν, αναγνωρίζει τον «πραγματισμό» των εργατικών συνδικάτων, θεωρεί όμως τις «καταχρήσεις του κοινωνικού κράτους» βαρίδι για την ανάπτυξη της βιομηχανίας. Αναφέρει δε, δύο χαρακτηριστικά παραδείγματα: Τις άδειες για λόγους υγείας που καλύπτουν κάθε μέρα περίπου το 10% του εργατικού δυναμικού - «δεν νομίζω ότι οι Σουηδοί έχουν τόσο κατεστραμμένο ανοσοποιητικό σύστημα, αν ληφθεί υπόψη το υψηλό προσδόκιμο επιβίωσης», θα παρατηρήσει δικτικά- και τον φόρο εισοδήματος που ξεπερνά το 50% όταν πρόκειται για υψηλά εισοδηματικά κλίμακα.

Όσο για τη διάθεση των Σουηδών απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση, φαίνεται να αλλάζει προς το καλύτερο. Στο δημοψήφισμα του 1994, οι οπαδοί του «να» εξασφάλισαν

Αννα Λιντ: Η Κύπρος θα ενταχθεί στην Ευρώπη

Μαχητικό στέλεχος της νεολαίας του Σοσιαλδημοκρατικού Κόμματος επί σειράν ετών, η Αννα Λιντ εξέπληξε τους πάντες όταν επελέγη από τον Γιόραν Πέρσον για το νευραλγικό πόστο

λο το κόμμα του Φορτέιν- πρόκειται για ένα νέο φαινόμενο που μπορεί να οδηγήσει σε συνολική οπισθοδρόμηση το εγχείρημα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

μία από τις βασικές ευρωπαϊκές προτεραιότητες της Σουηδίας, που φιλοδοξούσε ήδη από την περίοδο του Ψυχρού Πολέμου να παίξει ρόλο γέφυρας μεταξύ Δυτικής και Ανατολικής Ευ-

ρωπαϊκής Ένωσης, προτιμάει μια πιο διπλωματική οπτική. «Πιστεύουμε ότι η Ελλ-

